

Četvrtak, 27. oktobar 2005.

Svedok Vesna Bosanac

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, da li smo spremni za svedoka.

TUŽILAC MOORE: Da, mislim da jesmo. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro doktoro. Hteo bih vas samo podsetiti da još uvek važi zakletva koju ste posložili na početku vašeg svedočenja. Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MOORE

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Doktoro, ja bih sada s vama hteo da razgovaram o sledećem danima, odnosno o danima koji su usledili od 18, 19, 20 i 21. novembra. Najpre bismo porazgovarali o večernjim satima 18. novembra. Vi ste nam već rekli da ste 18. novembra poslali više poruka telefaksom. Možete li da nam vrlo uopšteno kažete kakva je bila opšta atmosfera 18. novembra i šta se dogodilo i molim vas pokušajte da nam dajete kratke odgovore?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Bila je vrlo teška situacija, jer prethodna obaveza da će 18. novembra već započeti evakuacija bolnice, pokazalo se da nije izvršena. Sve veći broj civila je počeo dolaziti u bolnicu i obzirom da više nije bilo ni hrane, ni vode, niti pokrivača, bilo je puno djece, žena i starih. Bila je vrlo teška situacija.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko je zapravo civila došlo u bolnicu uveče, generalno govoreći?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa dosta je to teško reći, ali više od 500. Cijeli gornji kat koji je inače bio prazan je bio popunjen civilima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jesu li ti civili toga dana i sledećih dana ostali u bolnici i možete li da nam kažete šta se sa njima dogodilo?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Oni su toga dana i sljedećih dana, to jest do sljedećeg dana ostali u bolnici.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gdje su oni boravili, gdje su držani, gdje su bili?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Oni su bili u toj glavnoj bolničkoj zgradi gdje smo mi bili u podrumima i suterenu, oni su bili na gornjem djelu toga hola. To je zapravo visoko prizemlje i na prvom katu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jeste li vi videli ili jeste li možda znali za bilo kakvu evakuaciju civila 18. novembra?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Znala sam u pregovorima koji su vršeni u Zagrebu da će se evakuirati i civili. Za evakuaciju civila bio je zadužen Marin Vidić koji je bio povjerenik Vlade za općinu Vukovar. 18. novembra je trebala biti evakuacija ranjenika i bolnice, a 19. i 20. novembra evakuacija civila, prema mojim spoznajama toga dana.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možemo li da predemo na 19. novembar, molim vas. Kakva su bila vaša očekivanja? Šta ste vi mislili da će se događati 19. novembra?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Prema mom prošlom razgovoru sa ministrom Hebrangom u ponedjeljak 18. studenog, Crvni križ je umesto u ponedjeljak 18. studenog, trebao doći 19. u 8.00 u bolnicu, tako da smo mi očekivali da će se dalje dogovorena evakuacija provesti jedan dan duže, obzirom da su Evropski promatrači (ECMM, European Community Monitoring Mission) se javili da ne mogu doći toga dana kad su trebali doći. Očekivali smo da će doći 19. studenog.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada kažete u 8.00, je li to u 8.00 ili u 20.00?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ujutro.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pa ko je onda zapravo došao 19. novembra?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: 19. u 8.00 nitko nije došao i ja sam ponovo zvala ministra Hebranga. Tamo sam dobila odgovor da je on krenuo prema Vinkovcima i Nuštru da čeka konvoj. Razgovarala sam sa doktorom Granićem. Razgovarala sam dva puta sa generalom Rašetom obavještavajući ga da niko nije došao, da nema Međunarodnog crvenog križa (ICRC, International Committee of the Red Cross).

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta vam je onda rekao general Rašeta kada ste ga o tome obavestili?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Po njegovim obavjestima Međunarodni crveni križ jeste u Vukovaru i da se nalazi na mostu. Ja sam shvatila da se radi o željezničkom mostu i Marin Vidić i ja i jedna moja suradnica, Senka Vukov, mi smo

izašli na željeznički most u blizini bolnice da vidimo da li je tamo Međunarodni crveni križ i tamo smo tada prvi puta vidjeli kamione pune vojnika i rezervista koji su se nalazili na tom mostu i koji su civile iz kuća iz ulice koju zovemo Priljevo tjerali u kamione. To je bilo 19. prije podne, negdje oko 11.00.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam najbolje. Mislim da ste rekli da ste više od jednog puta razgovarali sa generalom Rašetom. Spomenuli ste nam jedan telefonski razgovor. A šta je bilo s drugim telefonskim razgovorima? Da li ste ga vi toga dana ponovo zvali?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da, i rekla da nisu na mostu. I ti vojnici koji su bili tamo na mostu su rekli da oni nemaju pojma ni o kakvom Crvenom križu i da je njihova samo dužnost da budu do mosta, a ne preko mosta gdje je bila bolnica. Ponovo sam zvala generala Rašetu i on me ponovo smirivao da će biti sve u redu, da pokušam stupiti u vezu sa pukovnikom Mrkšićem, jer je on zadužen za to područje. Ja sam rekla da ne znam kako bih ja mogla stupiti s njim u vezu, a on mi je rekao da budem bez brige da će već oni mene naći.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li ste vi tog dana razgovarali sa pukovnikom Mrkšićem?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jesam jednom.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I možete li da nam kažete kada je to bilo, molim vas? I kako je došlo do toga?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To je bilo 19. studenog, u utorak. Dobila sam poziv. Znam samo da mi je pukovnik Mrkšić rekao da će biti sve u redu, da je on isto Vukovarac, da smo išli u istu gimnaziju i da će biti sve u redu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jeste li se vi zapravo toga dana i sastali sa pukovnikom Mrkšićem?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jesam. Sastala sam se u utorak, 19. posle podne u Negoslavicima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možete li da nam kažete kako je došlo do toga da odete u Negoslavce?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Oko 12.00 pred bolnicu je došao jedan džip sa nekim oficirom jugoslavenske vojske i nekim vojnicima. Ja sam izašla vani i pitala sam da li sa njima dolazi Međunarodni crveni križ i Evropski promatrači. On je rekao da ne, on ih nije ni vidio nigdje tu u blizini. Ja sam rekla da ja očekujem da oni dođu u bolnicu i gdje ih mogu naći. Onda je on rekao da je vidio te neke aute Evropskih promatrača u selu Negoslavci. Ja sam ga pitala da li me može odvesti tamo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li ste vi tamo otišli?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Otišla sam... Javila sam se u bolnicu mojim kolegama i Marinu Vidiću i rekla da idem u Negoslavce. I onda me taj oficir jugoslavenske vojske, ne znam kako se zove ni koji je čin, odvezao u selo Negoslavce u jednu privatnu kuću na kojoj je pisalo "Glavni štab" ili tako nešto i tamo me odveo u jednu kancelariju gdje sam srela pukovnika Mrkšića.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Rekli ste nam da ste očekivali Evropske posmatrače ili Crveni krst kojih tamo nije bilo. Da li ste tom prilikom to spomenuli pukovniku Mrkšiću?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I šta je on rekao, što nije bilo Evropskih posmatrača i šta je rekao u vezi sa evakuacijom?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: On je rekao da će promatrači doći, odnosno Crveni križ, ali da to nije bitno, jer oni samo smetaju i da lakše možemo mi dogovoriti evakuaciju nego međunarodni promatrači i Crveni križ.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada vam je to rečeno, kako ste vi na to reagovali? Kakvi su bili vaši stavovi s tim u vezi?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Rekao je da mi ne možemo dogovarati evakuaciju, jer je taj sporazum već potpisan između hrvatske Vlade i predstavnika jugoslavenske armije, generala Rašete i Međunarodnog crvenog križa i Evropskih promatrača i da je već dogovoreno da mora proći evakuacija bolnice i da je to trebalo biti već jučer. Da je dogovoren put evakuacije i da svi čekaju spremno u Nuštru da ta evakuacija prođe i da je situacija u bolnici jako teška, da ima plinske gangrene i da treba što ranije krenuti u evakuaciju.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jeste li vi s njim razgovarali o vašem zahtevu, odnosno želji da posmatrači zapravo budu tamo na licu mesta događaja kada evakuacija počne?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam rekla da to uključuje sporazum koji je potpisan u Zagrebu da će evakuaciju organizirati Međunarodni križ u prisustvu Evropskih promatrača.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste nam rekli da ste obavješteni da su posmatrači u Negoslavcima i onda ste prvo pošli u Negoslavce da ih vidite. Da li ste vi njih stvarno i videli kada ste došli kod pukovnika Mrkšića?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Vidjela sam kad sam odlazila iz te kuće sa tog sastanka na kraju te ulice jedno bjelo vozilo i pitala sam tog pratioca koji me je pratio, vodio da me odveze tamo da kontaktiram Evropske promatrače. On je rekao da mora pitati i nakon što je pitao, pretpostavljam, pukovnika Mrkšića, jer me tamo i vodio, rekao je da to nije sad potrebno, da će me vratiti u bolnicu i da će promatrači doći što prije mogu u bolnicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kažete da je on tražio dozvolu od nekoga i da ste vi pretpostavili da je to bio pukovnik Mrkšić. Zašto ste to pretpostavili? Da li je bilo nečeg šta je on rekao ili šta je učinio?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa on se vratio iz tog vozila ponovo u tu zgradu i opet se vratio nazad. Ja sam mislila da je vjerovatno išao nazad pitati pukovnika. Ali ne znam. Ja sam bila u vozilu i čekala da on ponovo dođe.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U svakom slučaju jeste li vi uspeli razgovarati sa Evropskim posmatračima?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zašto niste?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Zato što mi je on rekao da me mora vratiti u bolnicu. A i kasnije, dokle god sam bila u bolnici, niko od promatrača nije došao. Prvi put sam s promatračima razgovarala već kad sam bila u zatvoru u Sremskoj Mitrovici.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Otprilike u koliko sati ste se vratili u Vukovar, u bolnicu?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Oko 16.00.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A kakva je situacija bila u bolnici kada ste se vratili?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Po povratku nazad sreli smo puno ljudi koji hodaju ulicama u kolonama. Među njima sam prepoznala svoju mamu i zamolila sam toga oficira koji me je vozio da stane, da mi je to mama. I on je stao i onda sam je uzela u auto. Rekla je da ih vode na "Velepromet". Pitala sam gdje su svekar i svekrva. Rekla je da su njih već odveli ranije i onda kada smo došli u bolnicu vidjela sam i puno vojske oko bolnice i rezervista među kojima sam prepoznala jednog našeg radnika od prije rata. Molila sam tog pratioca da mi, ako može, dovede svekra i svekrvu sa "Veleprometa" u bolnicu da budu tu s nama, da se ne pogubimo u evakuaciji. Ona je on predložio da ih dovede taj koga sam prepoznala, Bogdan Kuzmić. Međutim, on ih nije doveo u naredni sat vremena. Ona sam ponovo molila da mi ih dovedu i napisala sam na papir ime i prezime svekra i svekrve i onda mi je jedan od tih pratilaca doveo svekra i svekrvu u bolnicu. Bolnica je bila ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Kada ste govorili o vojnicima, o kojim vojnicima sad govorite? Govorimo li o hrvatskim vojnicima, o pripadnicima JNA, o Teritorijalnoj odbrani? Možete li vi da napravite razliku između njih, odnosno možete li Sudu da kažete šta su ti vojnici tačno radili?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Vojnici... Govorim o vojnicima Jugoslovenske narodne armije, zatim rezervistima, zatim nekim dobrovoljcima koji su imali različite uniforme. Vojna policija jugoslavenske vojske je kao osiguravala ulaz u

bolnicu. Takav je bio dogovor između tog oficira koji je prvi došao u bolnicu i mene, međutim kad sam ja došla ponovo u bolnicu to popodne, vidjela sam da prolaze kroz bolnicu vojnici rezervisti. Bolnica je bila prepuna ljudi i ranjenika i bolesnika i civila koji su pridošli ta dva dana u bolnicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Rekli ste da su vojnici prolazili kroz bolnicu. Šta su oni radili dok su se kretali kroz bolnicu?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam ja tad... Pravo da vam kažem ne znam ko se tu točno sve kretao po bolnici. Znam da sam čula da taj Bogdan Kuzmić koji je nekad radio kod nas i koji je sada došao kao rezervista, prolazi kroz bolnicu, da sve pozdravlja, da neke traži. Ljudi su ga se bojali, jer su čuli da je bio na strani onih koji su nas ubijali. Vidjela sam na vratima Jović Sašu kako priča s nekim vojnicima i zvala sam ga u ured i zamolila da bude i dalje u svojoj sobi gdje je do sada ležao i da čeka zajedno s nama Međunarodni crveni križ. On je rekao da hoće. Onda su mi javili da neki dobrovoljci žele ući u bolnicu. Ja sam izašla vani. Vidjela sam neke ljude u maskirnim uniformama sa kacigama i bjelim nekim vrpcama, sa kokardama na šljemovima da ulaze u bolnicu pored vojnika jugoslavenske vojske koja kao čekala i čuvala ulaz. Ja sam im rekla da ne smeju ulaziti u bolnicu. Oni su bili agresivni i ljuti na mene. Izašao je doktor Ivanković iz kirurške ambulante i rekao im da prestanu i da se smire, a i meni je rekao: "I ti Vesna nemoj više ništa govoriti, vrati se u svoju sobu i sjedi tamo".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Rekli ste nam da su tražili imena. Da li se događalo još nešto osim toga sa imenima, šta vam je u to vreme prouzrokovalo zabrinutost?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Svi su se ljudi bojali. Gospođa Željka Zgonjanin mi je došla reći da na katu iznad nas počinju odvajati muškarce od žena i djece. Ja sam izašla van da vidim i vidjela sam da kroz ta glavna vrata izvode muškarce i vode ih u kamione i tada sam prvi puta srela majora Šljivančanina. Pitala sam zašto odvajaju te muškarce i kud ih vode kad čekamo evakuaciju, kad je dogovoreno da će biti prvo evakuacija ranjenika. On je bio dosta arogantan i rekao mi da se ne petljam, da to nije moj posao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ovim delom vašeg iskaza bavili bismo se malo detaljnije. Kažete kako ste videli kako muškarce izvode i smeštaju ih u kamione. Ko je zapravo izvodio te muškarce?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Vojnici su ih izvodili i upućivali u kamione.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A odakle su odvođeni muškarci?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Iz glavne zgrade bolnice gdje su bili došli iz okolnih skloništa iz centra grada skupa sa ženama, djecom i čekali evakuaciju.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada kažete muškarci to može da podrazumeva više stvari, naoružani, vojnici ili lekari u belim uniformama, bilo šta. Da li ste na osnovu nečega mogli da zaključite o kome se radi?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja koliko sam vidjela to su bili sve civili, u civilno obučeni koji su bili na tom prvom katu iznad suterena gdje smo mi bili. Oni su izlazili vani i išli u kamione.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste izrazili bilo kakvu direktnu zabrinutost samom Šljivančaninu povodom odvođenja tih muškaraca bez prisustva Evropskih posmatrača?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam već rekla da jesam i zato sam i izašla vani i tražila... zašto ih odvođe i kuda ih odvođe. Međutim, rekla sam već da je on bio arogantan i rekao da to nije moj posao i da se vratim u svoj ured.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da, ali pitanje je vrlo konkretno, da li ste vi njemu pomenuli Sporazum o evakuaciji prema kome je trebalo da Evropski posmatrači budu prisutni?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam rekla da mi čekamo Međunarodni crveni križ i Evropske promatrače.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A kako je on odgovorio o dolasku Evropskih posmatrača?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Rekao je da će doći i da idem u svoj ured i da tamo čekam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Otprilike koliko je sati bilo kada ste razgovarali sa Šljivančaninom?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Negdje između 17.00 i 18.00.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A koliko ste kamiona videli da su došli ili koliko ste videli muškaraca, civila da su odvedeni?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam kratko bila vani. Ja sam vidjela taj kamion koji je stajao ispred tih vrata i ljude kako odlaze u njega. Ali nisam... Ne mogu reći koliko je bilo kamiona, ni koliko je bilo ljudi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Najlepše hvala. Tada ste se prvi put sreli sa majorom Šljivančaninom. Da li ste ga ponovo videli toga dana ili te večeri?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Vidjela sam ga ponovo te večeri kada je ušao u moju kancelariju i rekao: "Toliko ste tražili Crveni križ, evo došao je". U njegovoj pratnji su bila dva predstavnika Crvenog križa. Jedan koga sam kasnije prepoznala kao Nicolas Borsinger, jedan drugi oniži čovjek koji se predstavio kao doktor i jedna prevoditeljica.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste vi razgovarali sa Nicolasom Borsingerom o tome šta se desilo pre nego što je on stigao?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa ja sam razgovarala kad sam konačno dočekala da neko uopće dođe, odnosno Međunarodni crveni križ, za koga sam ja bila uvjerena da će organizirati evakuaciju na isti način kako su evakuaciju organizirali "Lječnici bez granica" (Medicines sans Frontieres) mjesec dana prije. Rekla sam da ih čekamo već dva dana i da je situacija jako teška u bolnici i da sam razočarana što dolaze tek sada. On je rekao da su donjeli neku pomoć u kamionu, lijekove i sanitetski materijal, da nam to može pomoći. Ja sam rekla da je to sad već kasno, da možda nam samo nešto malo može pomoći dok konačno ne krene evakuacija.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta je sa ranjenima? Kako ste rešavali pitanje ranjenih sa Nicolasom Borsingerom? Kako je on trebalo da utvrdi ...

ADVOKAT LUKIĆ: Časni Sude, prigovor.

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Vrlo sugestivno pitanje. Ona je rekla šta je obavila razgovor sa Borsingerom. Sada joj tužilac sugerije da je razgovarala oko ranjenih. Mislim da na ovaj način on sugerije temu svedoku. Ona je decidirano objasnila šta je bila tema njenog razgovora. On je morao da pita da li je bilo još o bilo čemu razgovora, pa da onda postavlja ovako pitanje.

TUŽILAC MOORE: Ja mislim da imam pravo da pitam svedokinju da li su pomenute neke konkretne teme.

SUDIJA PARKER: Svakako gospodine Moore. Tačan stav je između vašeg stava i stava gospodina Lukića i nećemo da gubimo vreme u pregovorima o tome. Vi svakako možete da skrenete pažnju svedokinje na novu temu. Međutim, izgleda da postoji zabrinutost vezano za razgovor o tom pitanju, tako da nemojte postavljati sugestivna pitanja i nemojte da sugerijete šta je možda bila tema razgovora. A vaše pitanje otišlo je predaleko u tom pravcu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li se sećate još neke teme o kojoj ste razgovarali?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Razgovarali smo o teškoj situaciji u bolnici. Ja sam inzistirala da obiđemo bolnicu da bi videli kako je loša situacija. Moram reći da sam bila razočarana. Imala sam dojam kao da je gospodin Borsinger uplašen, da se boji svega toga što je vidio i situacije u kojoj se našao. Ja sam bila razočarana, jer je to bilo nešto sasvim drugo nego što smo svi mi očekivali od Međunarodnog crvenog križa i međunarodne zajednice. Major Šljivančanin koji je bio s njim u društvu je pitao da li smo napravili spiskove za evakuaciju. Ja sam rekla da smo napravili spiskove

ranjenika sa točnim dijagnozama i predala sam taj jedan svezak spiskova. On je inzistirao da predam sve spiskove, odnosno sve kopije. Ja sam pitala zašto. Treba i nama da ostane kopija, međutim on je inzistirao da mu trebaju sve kopije radi uporedbe. Ja sam tada dala sve kopije i on me je pitao da li su to svi za evakuaciju. Ja sam rekla da su to svi ranjenici bolnice, ali da tu nisu na popisu medicinsko osoblje, članovi familija i ranjenih i osoblja. Ja sam očekivala da će tada predstavnici Međunarodnog crvenog križa ostati sa nama dokle god se evakuacija ne obavi, da se mogu sortirati ranjenici prema težini i prema tome kuda se moraju evakuirati. Gospodin Borsinger mi je rekao da oni ne mogu ostati, da se moraju vratiti za Beograd, ali da će doći sutra u 8.00. To me je stvarno šokiralo. Nisam mogla vjerovati da to čujem, pa sam rekla: "Ali zašto ne ostanete sa nama dokle god evakuacija ne prođe?". On je rekao da on ne može svejedno ništa učiniti u toj evakuaciji, što me je dodatno iznenadilo i šokiralo, jer sam očekivala da će Međunarodni crveni križ po Sporazumu organizirati evakuaciju. Rekao je da ne može na to utjecati na koji način će jugoslavenska armija organizirati evakuaciju. Ja sam ga molila da ostane, da bude s nama, da bude svjedokom makar te evakuacije ako on ne može organizirati evakuaciju. On je rekao da će doći sutra u 8.00 i otišli su.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada je gospodin Borsinger vama rekao da će sutradan da se vrati, dakle 20. novembra u 8.00, da li je on to rekao u prisustvu majora Šljivančanina?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Bili su unutra kod mene u uredu major Šljivančanin i on i bio je taj doktor koji je rekao da je Švicarac, jedno vrijeme, ali je on onda otišao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Pretpostavljam u tom slučaju da je otišao gospodin Nicolas Borsinger, zar ne?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Otišli su svi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Rekli ste nam da ste spisak dali majoru Šljivančaninu. Da li ste Borsingeru takođe dali spisak?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jedan, taj prvi primjerak Borsingeru i onda ove ostale Šljivančaninu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A ljudi koji su bili na tom spisku, generalno govoreći da li možemo da procenimo koliko je ljudi bilo na spisku koji ste predali?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Na tom spisku je bilo negdje oko 400 ljudi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A tih 400 ljudi da li su na neki način podeljeni u manje grupe?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Bili su teži ranjenici koji su zahtjevali prevoz sanitetskim kolima, njih je bilo oko 180, a ovi drugi su bili polupokretni i pokretni i mogli su ići i autobusima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Rekli ste nam da su Šljivančanin, Borsinger i ostali svi otišli. Da li ste vi ostali u bolnici te noći?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nisam. Onda se Šljivančanin vratio sam i tražio je još da nađem doktoru Antić s kojom je htjeo razgovarati i onda je otišao... I ona je otišla s njim razgovarati, a po mene je došao opet jedan ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Ovde govorite naravno o bolnici. Međutim da li ste vi otišli iz bolnice? Odnosno ja sam pitao da li ste vi ostali u bolnici te noći?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Kažem, došao je po mene jedan kapetan, oficir koji je inače tamo bio sa Šljivančanom i rekao je da je dobio zadatak da me vodi ponovo u Negoslavce i onda me odveo u Negoslavce. Tamo sam provela noć sa 19. na 20.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možemo li sada da govorimo o Negoslavcima. Kada ste odlazili tamo, šta ste mislili koga ćete tamo da sretnete? Zašto idete tamo?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Kad sam odlazila tamo mislila sam da ću ponovno sresti pukovnika Mrkšića, jer sam tamo već bila s njim u istoj toj zgradi. Međutim, tamo nisam videla pukovnika Mrkšića, nego majora Šljivančanina i još jednoga pored njega, mislim da je bio kapetan, jer sam čula da ga tako zovu kasnije.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hteo bih da sada da govorimo o tom sastanku sa Šljivančaninom i sa jednim gospodinom za koga ste smatrali da je kapetan. Gde ste se sreli sa Šljivančaninom i tim kapetanom?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: U Negoslavcima u istoj toj kući gdje sam bila ranije sa pukovnikom Mrkšićem istog tog dana.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je to bilo u drugoj kancelariji, u drugom delu zgrade? Možete li da budete malo precizniji.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: U istoj toj prostoriji, koliko ja znam da je bilo u istoj toj prostoriji di je bio i pukovnik Mrkšića.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A da li je Šljivančanin stajao ili sedeo?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne, oni su sjedili, oba dvojica za tim stolom gdje su mene doveli. Ja sam sjela preko puta Šljivančanina.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li ste razgovarali sa Šljivančaninom dok ste bili za tim stolom?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jesam. Odnosno on je mene počeo ispitivati gdje su hrvatski vojnici, gdje je Jastreb. To je bio naziv za zapovjednika obrane Vukovara. Ja sam rekla da ne znam, da sam zadnji puta tamo bila sa njima prije nekoliko dana. On je bio dosta arogantan i strog. Ispitivao me je da kako to ne znam, ko je ubio njegove mladiće i vojnike. Ja sam mu rekla da ne znam ko ih je ubio, a ne znam

ni zašto ih je doveo da sruše i razaraju Vukovar. Ovaj drugi što je pored njega sjedio, rekao je da pazim šta govorim, da imaju oni i druge metode, da oni znaju da ja moram to sve znati jer su prisluškivali sve moje razgovore sa Zagrebom. Rekla sam da ne znam šta žele da im kažem, da ja tu ne mogu njima pomoći di je vojska i di je Jastrebo, da smo mi u bolnici lječili sve jednako, i hrvatske ranjenike i vojnike JNA i srpske vojnike i civile. Onda me Šljivančanin počeo provocirati da šta ja mislim koliko bi Tuđman za mene platio, da li bi takav humanista bila u nekoj njihovoj bolnici na Petrovoj Gori. Osjećala sam se vrlo jadno i nisam više ulazila u razgovor s njima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko je trajao taj razgovor?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa ne mogu točno reći. Ja mislim oko pola sata.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste ostali tu noć u Negoslavcima ili su vas vratili u Vukovar?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pozvao je jednog vojnika i rekao mu da me odvede ne znam gdje da prenoćim, a ja sam tražila da me vrati u bolnicu. On je rekao da ne može, da se puca i poslali su me u jednu zgradu koja je njima bila kao ratna bolnica. Vidjela sam u prolazu neke strunjače gdje su ležali neki vojnici i onda su me proveli kroz jednu veliku prostoriju koja je bila spavaona u jednu malu gdje sam sjela na jedan krevet i dočekala jutro. U 6.00 točno je došao vojnik po mene i odveo me u džip u kom je već sjedio Marin Vidić i vratio nas je zajedno u bolnicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada bih hteo da se pozabavimo trenutkom kada ste se vratili ujutro u bolnicu. Rekli ste da ste tačno u 6.00 otišli iz Negoslavaca. Koliko vam je vremena trebalo da se vratite u bolnicu u Vukovaru?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Oko pola sata.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A kada ste se vratili u bolnicu gde ste otišli?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Opet u moju kancelariju koju smo zvali Krizni štab.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A kad ste otišli u vašu kancelariju, da li ste ostali tamo?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Tamo sam ostala u pratnji jednog vojnika koji me je stalno čuvao, koji je imao pušku. Šljivančanin je rekao da u 7.00 sazovemo osoblje u jednu veliku prostoriju u bolnici gdje može stati dosta... gdje može stati svo medicinsko osoblje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Doktorko, pre nego što počnemo da govorimo o tome, rekli ste da vas je čuvao jedan vojnik u vašoj kancelariji. Da li vam je on nešto rekao u tom trenutku dok ste vi bili u vašoj kancelariji sa njim? Da li vam je objasnio zašto je tamo?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Rekao mi je da ima zadatak da bude tu unutra. Telefoni su zvonili stalno i nije mi dopuštao da se javljam na telefon. Na svaki telefon se on u početku javljao. Kasnije se više nije ni javljao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste razgovarali sa njim o javljanju na telefon i korišćenju telefona?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Kad sam pitala zašto mi ne dopusti da se javim, zvali su iz Zagreba, iz Ministarstva zdravlja, iz Vlade, od svuda, da mi dopusti da se javim na telefon da opišem situaciju. On je rekao da ne može, da on ima zapovjed da se ja ne mogu više javljati na telefon.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možemo li sada da pređemo na majora Šljivančanina. Rekli ste da je on došao i da vam je rekao da zakažete sastanak za 7.00. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da. Rekao je da skupimo sve osoblje medicinsko u jednoj velikoj prostoriji di možemo svi stati. I ja sam zamolila sestru Bibu i ove koji su tamo bili, suradnike, da obavjeste sve doktore i glavne sestre da dođu na taj sastanak u gipsaonu, jer je to bila najveća prazna prostorija tog časa u bolnici.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Taj sastanak je održan u 7.00. Već ste nam rekli da je prethodne večeri održan jedan razgovor u prisustvu Šljivančanina gde je rečeno da evakuacija treba da se izvrši u 8.00. Da li ste pomenuli Šljivančaninu da će Evropski posmatrači da dođu toga dana ili niste?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Kada da li sam pomenula Šljivančaninu?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pitam da li ste pomenuli?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Kada? Taj dan, u srijedu?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: 20. novembra. Rekli ste da ste se vratili 20, i da ste bili tu ujutro.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam čekala, jer sam se nadala, kako je rekao Borsinger sinoć, da će oni doći u 8.00.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A što se tiče samog sastanka, koliko je trebalo vremena da biste okupili sve prisutne?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa ja mislim 15, 20 minuta. Bila nas je skoro puna ta soba i osim Šljivančanina tamo bilo je i lječnika u uniformama vojnim jugoslavenske vojske. Ne znam tačno, bilo ih je pet, šest. Šljivančanin je održao jedan govor gdje je svima objasnio da je jugoslavenska vojska oslobodila Vukovar, da bolnica sada prelazi pod ingerenciju Vojno medicinske akademije iz Beograda, da svo osoblje se razvrsta prema tome. Tko želi ostati raditi u bolnici, a tko želi ići u evakuaciju. Ja više nisam tamo zadužena kao direktor, nego da Vojno medicinska akademija preuzima bolnicu. Taj me vojnik otpratio nazad u moj štab. Ja sam čekala da dođe Međunarodni

crveni križ. Dok sam čekala, ušla je u tu moju sobu moja mama da vidi jesam li tu i je li sve u redu i rekla mi je da je moj svekar izašao van iz bolnice. Ja sam pitala kud je izašao. Kaže ona: "Pa neki prošao vojnik i rekao da svi koji mogu hodati izađu van", i on je to jedva dočekao i izašao van zato što ga je jako boljela noga i bilo mu je teško sjediti tamo gdje je bio smješten.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala doktorko. Hteo bih sada da govorimo o samom sastanku. Rekli ste nam da je čitavo medicinsko osoblje bilo tamo. Da li ste videli, ako možete da nam kažete... Odnosno dok ste bili na sastanku, da li ste videli da su pripadnici JNA, odnosno doktori JNA i neki od doktora iz bolnice u Vukovaru razgovarali međusobno?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa vidjela sam da su se neki prepoznali. Jedan moj kolega je prepoznao jednog od tih doktora i krenuo je da ga pozdravi, međutim ovaj nije htio razgovarati s njim. Ja osobno nisam nikog prepoznala od tih doktora i ne znam tko su. Čula sam kasnije da se jedan prezivao Ivezić i još neka imena, ali ja osobno nisam njih poznavala prije toga.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko vi znate da li je neko od doktora koji su radili u bolnici imao dece, sinove ili ćerke koji su došli u Vukovar 18, odnosno 19. novembra u okviru kontingenta JNA?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Sjećam se da je sin od doktora Ivankovića dolazio u bolnicu sa tim dobrovoljcima koji su se nazivali "Bjeli orlovi". To se sjećam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A da li je doktor Ivanković ostao ili otišao?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: On se odmah izjasnio da će ostati.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jesu li se vodili neki razgovori o tome na koji način je vukovarska bolnica korišćena za vreme borbi pre predaje Vukovara?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Gdje? Tada na sastanku?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Na sastanku ili odmah posle sastanka?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Koliko znam ne. Nemam o tome spoznaje. Jedno o tome sam ja kasnije davala izjavu u Sremskoj Mitrovici, u zatvoru i u kasarni u Vukovaru. A u samoj bolnici ne znam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko dugo ste vi toga dana ostali u bolnici?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa ne mogu se baš točno sjetiti vremena, ali možda nakon jedan sat je ponovo došao taj isti oficir koji me je vodio u Negoslavce i rekao da ima zadatak da Marina Vidića i mene odvede na sastanak sa Međunarodnim crvenim križem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta su oni rekli, gde će da bude sastanak sa Međunarodnim crvenim krstom?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Samo je rekao da će nas odvesti na sastanak.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jeste li mu nešto spomenuli oko toga da Međunarodni crveni krst dolazi toga jutra u 8.00 i da to neće da bude potrebno?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne. On je rekao da on ima zadatak, zapovjed da nas odvede na sastanak sa Međunarodnim crvenim križem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro. Recite mi molim vas gde su vas onda odveli?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: I onda su nas odveli u kasarnu jugoslavenske vojske na Sajmištu u jednu prostoriju u kojoj je bio jedan mlađi čovek u uniformi vojne policije i rekao je da sada tu sjedimo i da će za pola sata da dođe po nas.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li je neko došao po vas da vas odvede iz te prostorije u kasarni JNA?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nije nitko došao do navečer, do predvečer. Došao je jedan vojnik koji nam je donjeo neku kobasicu i kruh za jelo negdje oko 15.00 i došao je ponovo naveče taj isti što nas je dovezao i rekao da je došlo do promjena, da je evakuacija obavljena i da mi moramo tu ostati prespavati u kasarni.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Imajući na umu da vam je rečeno da idete na sastanak sa Međunarodnim crvenim krstom, po svemu sudeći, toga jutra, a vi na taj sastanak naravno niste otišli, a kasnije su vam rekli da je došlo do promene, jeste li uzimajući sve to u obzir, nešto rekli tom oficiru u vezi sa tim promenama?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Tom oficiru nisam ništa kazala, zato što je on bio osoba koja je bila zadužena samo da nas vozi i čekala sam stalno da će neko doći ko je odgovoran kao što je Šljivančanin, kao što je Mrkšić. Međutim niko nije došao. Došli su po mene navečer u 22.00. Marin je morao još ostati. Njega nisu vodili, nego samo mene da dam izjavu u kasarni gdje je bilo više oficira, jedna žena u uniformi, kamere, snimanje, di su tražili da dam izjavu o funkciji bolnice i mene osobno za vrijeme rata. Nakon pola sata su ...

TUŽILAC MOORE: Doktorko Bosanac, pre nego što nastavite... Časni Sude. Ja ne znam kada želite da napravite pauzu. Objasniću vam zašto pitam da ne bi bilo s tim u vezi nikakvih problema i mislim da sasvim lako možemo da nastavimo. Ako pogledate dokument na papiru koji Pretresno veće ima, u indeksu se vidi broj 6. Doktorka ne znam o čemu ja sada govorim, ali Odbrana zna. Naime, to je dokument koji je sastavila doktorka Bosanac prošle nedelje kada sam ja išao u Vukovar. Taj dokument je pokazan Odbrani čim je to bilo moguće, ali nije prihvaćen kao dokazni predmet na formalan način, pa mislim da bi bilo pravedno da Odbrana vidi taj dokument pre nego što gospođa Bosanc bude svedočila o njemu. Ja sam zapravo hteo da se bavim tim dokumentom, ali sam želeo da čujem da li ima nekih prigovora na ovakav način rada.

SUDIJA PARKER: Znači li to da predlažete pauzu sada da možete da porazgovarate sa Odbranom?

TUŽILAC MOORE: Odbrana zna da ja imam nameru da pokažem i pozivam se na taj dokument. Mi smo zapravo mislili da će doktorica Bosanac možda morati da dođe neki drugi put da se bavi nekim drugim pitanjima. Ja to mogu da rešim sada ili kasnije.

SUDIJA PARKER: Da li je odgovor da?

TUŽILAC MOORE: Pa može da bude i da i ne. Meni stvarno ne smeta ni jedno ni drugo.

SUDIJA PARKER: Ne. Nego da li je odgovor da vi želite o tome da razgovarate sa Odbranom za vreme pauze šta treba da se uradi s tom stvari u ovom trenutku.

TUŽILAC MOORE: Pa ja se pitam želi li Odbrana da iznese neke prigovore sada, jer ako iznesu prigovor, ja ću sa zadovoljstvom na njega da reagujem. To nije nešto čime bi oni mogli da budu iznenađeni.

SUDIJA PARKER: Vidim gospodine Lukiću da se vi dobrovoljno javljate.

ADVOKAT LUKIĆ: Poštovani Sude, pre ulaska ovog svedok u sudnicu, nas je tužilac obavestio da je bio u Vukovaru, odnosno da je razgovarao sa gospođom Bosanac i da je ona njemu dostavila neke dokumente koji nama nisu do tada bili otvoreni i da će u vezi tih dokumenta možda pokrenuti pitanje. On nama tada nije rekao da se radi o ovome šta je sada pozvao da se radi o dokumentu koji je označen kao prilog broj 6, u ovom setu dokumenata, već je samo objasnio da se radi o nekoj dokumentaciji iz bolnice. To je bio naš direktan razgovor. I tada smo se načelno dogovorili, zauzeli stav da će pozicija Odbrane da bude da ne želi da unakrsno ispituje nekog svedoka dok se detaljno ne upozna sa dokumentom, da može preko svojih istražitelja i na svoj način sa svojim klijentima da obavi instrukcije oko dokumenta. Ja i moje kolege sada prvi put čujemo da je to taj dokument na koji se tužilac poziva i ne znamo o čemu se radi. Ja koliko vidim, vidim listu žrtava iz optužnice sa nekim priložima. Ne znam o čemu se radi. Da li je to dokumentacija o kojoj on govori da je obavio razgovor sa gospođom Bosanac. Ako je to to, mi bismo zamolili ako on postavlja određena pitanja u glavnom ispitivanju za taj dokument da se nama u svakom slučaju ostavi vreme da bismo proučili taj dokument i izanalizirali u tom delu za unakrsno ispitivanje. Mi uopšte ne znamo šta očekujemo, a on je nas obavesti da se radi o nekoj lekarskoj dokumentaciji do koje je on došao u razgovoru sa gospođom Bosanac. Zato smo sada zatečeni u tom smislu.

TUŽILAC MOORE: Ja ovo mogu vrlo lako da rešim. Ja ovu temu mogu da ostavim za neku drugu priliku zato što ona zapravo ulazi u dve različite kategorije i ne moram sada

time da se bavimo. Dakle, ovim dokumentom mogu da se bavim nešto kasnije i sa zadovoljstvom to mogu da uradim.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Moore. Mislim da bi to bilo zapravo najpraktičnije rešenje za sada. Ali Pretresno veće bi vama želelo da uputi još jedno pitanje, odnosno zahtev, a to je da sasvim jasno članovima timova Odbrane naznačite šta vi tačno predlažete u vezi sa ovim dokumentom, te kakva je priroda dokumenta i kakvo je njegovo poreklo, šta je, kako sada izgleda, nepoznato. I s tim podacima može da bude da će Odbrana da bude u mogućnosti da obavi unakrsno ispitivanje svedokinje u vezi s tom temom za vreme sadašnjega izvođenja dokaza, odnosno hoću da kažem dok je svedokinja još tu da svedoči. Jer Pretresno veće bi zapravo želelo ukoliko je moguće da izbegne da se dogodi da doktorica Bosanac mora da se vrati još jednom kasnije. To ne bi bila ni malo ugodna situacija ako se pokaže potrebnom. Dakle, mi bismo hteli to da izbegnemo ako je moguće.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, evo kako bih mogao da vam pomognem. Ovaj dokument je zapravo na kraju optužnice. To je spisak imena navodnih žrtava. Kako sam rekao kolegama, doktorica Bosanac je videla taj dokument i postavljeno joj je pitanje da li je ona u stanju da prepozna neka imena tih ljudi te šta su oni bili, da li su bili civili ili vojska. I ona je čak zapravo razradila svoju kategoriju. Taj dokument je dakle dokument iz optužnice. On je bio obelodanjen uvaženim kolegama, a njene kategorije su "S" i "C".

SUDIJA PARKER: Dakle, to nije novi dokument. Zapravo sve šta vi želite iz tog dokument da izvučete jeste da doktorica na osnovu svog poznavanja pacijenata i osoblja bolnice i tako dalje, identifikuje koji su pacijenti bili u raznim mogućim kategorijama na popisu imena koji je priložen u optužnici.

TUŽILAC MOORE: Tačno. Druga kategorija dokumenata časni Sude, a koje uvažene kolege nisu videle je zapravo popis pacijenata tokom 1991. godine. Konkretno od juna meseca, pa dalje s imenima pacijenata, vrstom povreda, gde su bili ranjeni, kakva im je nega bila ukazana i šta se s njima događalo i da li se radilo o muškarcima ili ženama. To je zapravo nešto šta nismo mogli da dobijemo pre nego što smo uputili zahtev za pomoć za konkretne dokumente da bismo napravili naš spisak. To je bilo tako zato što nismo dobili nikavu reakciju od vlasti s tim u vezi. I sasvim slučajno sam uspeo da ustanovim da postoji dokument u kompjuterskom obliku koji sadrži te detalje. Dakle, te pojediniosti sada imamo na raspolaganju. Ali one su se pojavile tek nedavno i donela ih je doktorica Bosanac. Ja sam taj dokument dobio tek u ponedeljak i uputio ga u kancelariju za obradu dokaznog materijala da se tamo obradi. Dokument još nema ni ERN broj i još nije detaljno pregledan. Dakle, radi se o dokumentima iz dve kategorije. Jedan je sa kraja optužnice koji spominje pojedine osobe, a drugi navodi vrstu povreda, stepen težine rana, broj ljudi. Radi se zapravo o tome da li je on vezan za šira pitanja koja bi mogla da se smatraju elementom raširenog i sistematskog napada.

SUDIJA PARKER: Hvala vam

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Hteo bih samo da kažem nešto u vezi sa ovim pitanjem, što bi možda moglo pomoći. Odbrani nije jasno da li je ova lista koju nam je moj uvaženi kolega ovde prezentirao, predstavlja zapravo beleške gospođe Bosanac na osnovu dokumentacije kompjuterske koju je tužilac pomenuo ili je to nešto iz njenog sećanja. Ako je to nešto iz njenog sećanja, onda nema smetnje da se na to izjasni. Ali ako je ovaj prilog pravljen na osnovu dokumentacije koja još uvek nije obrađena, onda bi Odbrana smatrala da s tim treba sačekati i dati i Odbrani vremena da se pripremi za unakrsno ispitivanje i da vidi tu dokumentaciju pre toga svakako. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Vasiću. Gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Da, naravno. Ja mogu da pomognem s tim u vezi. Spisak koji je priložen uz optužnicu je koliko ja znam načinjen na osnovu njenog sećanja. Radi se dakle o ljudima za koje ona misli da ih poznaje i radi se međutim o njihovim konkretnim zanimanjima. A što se tiče ove kompjuterske evidencije, kako ću je zvati, koliko ja znam, ona se nije na to pozivala kada je sastavljala popis. Ali naravno, ja to mogu da pojasnim s njom, budući da je svedokinja pod zakletvom.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Moore. Pretresno veće smatra da je spisak koji imate pod brojem 6, a koji potiče iz optužnice, a koji je, kako ste vi shvatili, svedokinja napravila na osnovu sećanja, znanja i beleški, to je dokument kojim možemo sada da se bavimo, za vreme iskaza svedokinje. Ali zaista nije praktično da Pretresno veće donosi bilo kakvu odluku u vezi s daljim podacima zasnovanim na novostečenoj kompjuterskoj evidenciji. I dok ta dokumentacija ne bude na raspolaganju Odbrani i Pretresnom veću ne može sa njom da se radi, jer ako ste vi dobili dokument u petak, mi ga još uvek nemamo i mogu da kažem da je to pomalo zabrinjavajuće. Gospodine Moore, to mora jasno da se kaže, ali budući da je to tako, nadamo se da će brzo da bude podeljena. To će onda da omogući Odbrani da utvrdi da li će joj trebati dodatno vreme da se pripremi za postavljanje pitanja na osnovu tog dokumenta, a biće omogućeno i Pretresnom veću da ustanovi da li je taj zahtev Odbrane razuman. A to sada ne možemo da uradimo zato što ni Odbrana ni Pretresno veće nemaju o tome nikakva saznanja. Dakle, što se tiče dokumenta pod brojem 6, možete da nastavite da radite s njim, a mi ćemo te sasvim nove dokumente da čekamo i nadamo se da ćemo da ih dobijemo što je pre moguće. A sada mislim da je zapravo došao pravi trenutak da se napravi pauza. Gospodine Moore, želite li još nešto da kažete?

TUŽILAC MOORE: Da, časni Sude. Ima samo još jedan mali problem časni Sude, tako da Pretresno veće ne bi mislilo da zanemarujemo svoju dužnost. Na tom dokumentu se nalaze imena i dijagnoze. Problem je zapravo jednostavan. Radi se o bolničkoj evidenciji. I imena ljudi mogu da se obelodane najčešće samo uz saglasnost pacijenta. Osim toga, zanimanje neke osobe i adresa prebivališta spomenutih osoba se takođe nalaze na tom spisku. Sasvim je jasno da neki od tih ljudi koji se nalaze u evidenciji bolnice su bili ljudi koje ću ja nazvati hrvatskim braniocima, odnosno borcima i svakako neko od njih ne bi želeli da se njihova imena obelodane Odbrani. Iz tog razloga se to pitanje nije rešilo na uobičajeni način. Ja svakako mogu da obelodanim taj dokument odmah i to tako da se iz njega isključe imena ili neka identifikacijska obeležja. Ali problem postoji, a ja ne mogu da dam konačan odgovor na to pitanje, odnosno da li ima ljudi koji su na tom spisku i koji mogu da smatraju da im je sigurnost ugrožena.

SUDIJA PARKER: Dakle, ono šta vi kažete gospodine Moore navodi me na pomisao, ja još nisam imao prilike da razgovaram sa članovima Pretresnog veća, da možete da nađete u situaciji da ne možete uopšte da se služite ovim dokumentom u budućnosti ili barem da ćete moći da se pozovete samo na jedan deo tog dokumenta, pošto se obave razgovori u vezi sa poverljivošću toga dokumenta i pravičnošću suđenja.

TUŽILAC MOORE: Da.

SUDIJA PARKER: Dok ne čujemo nešto više o tome i ako ne čujemo nešto više o tome Pretresno veće će smatrati da se ne radi o dokumentu koji je prisutan na suđenju, a vi ćete morati da preduzmete formalne mere u okviru procedure koja vlada ovde, ukoliko postoje pitanja takve vrste koja navodite i to ćemo morati da rešimo na jedan sasvim formalan način.

TUŽILAC MOORE: Hvala, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Idemo na pauzu. Nastavićemo u 10.50.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala lepo. Časni Sude, putem elektronskog sistema pogledaćemo sada sledeći dokument 04637997 i hteo bih da sada pogledamo sledeće strane: 998, 999, 000, 001 i 002. Naravno, možemo to da uradimo koristeći verziju na papiru ako imamo probleme sa elektronskim sistemom. Najlepše hvala. Doktoro Bosanac, imali ste sumnjivo zadovoljstvo moga prisustva prošle nedelje kada

sam se sastao sa vama u vezi vašeg svedočenja u ovom Predmetu. Da li se sećate da vam je istražitelj pokazao ovaj dokument i da vam je postavljeno pitanje da li možete da identifikujete bilo koju osobu ili da kažete šta su oni radili u bolnici? Da li se sećate tog razgovora?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako sada pogledamo stranu 998, molim vas. Da li je moguće da se osvetli indeks na gornjem delu dokumenta, ovaj deo koji je pisan rukom. Najlepše vam hvala. Da li je to tačno da je ovo vaš rukopis, doktorko?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Šta to tačno predstavlja?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa ja sam pokušala da označim pored ovih imena tačno ove ljude koje ja poznajem, koja im je bila funkcija, da li su bili medicinsko osoblje, pomoćno osoblje, civili, ranjeni hrvatski vojnici. I ovo gore prikazuje tu kao sadržajnu formulu gdje ova zvjezdica označava kao radnike u bolnici, zatim ovaj križić označava pomoćne radnike u bolnici. Onda ovaj znak "S" znači ranjeni vojnici. Ova kategorija kao politički oponent ili neprijatelji. To mi je bilo najteže da odredim, obzirim da nisam znala tačno ko je što. I slovo "C" znači civili. Mogu ja pojedinačno po ovom popisu da odredim za one ljude koje znam. Ja opet napominjem da ne znam sve, ali mogu također da ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Doktorko, pre nego što to učinite, hteo bih da se pozabavimo detaljnije legendama. Ako počnemo od početka, ima zvezdica i "WH", to su radnici u bolnici. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zatim ispod imamo jedan krstić. Možda je moja kopija dosta loša, ali čini se da tu piše "HW" i ponovo "H". Da li je to tačno?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da. To je kao pomoćni radnici u bolnici.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, pomoćni radnici u bolnici, uključujući civile i vojnike. Jeste li to napisali?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "VS" to su vojnici?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A onda "WP" i onda jedan krstić, politički protivnici i onda "C" za civile.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Nije moj cilj da razmotrimo sve pojedince ovde. Siguran sam da vama mogu da se postavljaju brojna pitanja o tome. Ali kada ste ovde stavljali vaše oznake, da li ste apsolutno sigurni u pogledu svih vaših oznaka ili u kojoj meri ste sigurni? Kojim ste pristupom išli?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa za ove za koje sam stavila oznake, za njih sam sigurna. Ovdje gdje sam stavila upitnike, za njih nisam bila sigurna.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Nećemo prolaziti kroz ovaj spisak. Mislim da on govori sam za sebe. Da li biste vi hteli da ga pogledate još jednom i da nam potvrdite oznake koje ste uneli? Možda ima neki problem sa prevodom. Postaviću ponovo pitanje. Da li je doktorki možda potrebno još vremena da bi pogledala taj spisak?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nije mi potrebno više vremena, ali bih htjela samo reći da ovdje u dnu tablice ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ako mogu reći, piše križić i nestale osobe čiji posmrtni ostaci još nisu identifikovani, što ne odgovara ovom popisu. Većina od ovih ljudi koji su na popisu jesu identifikirani iz masovne grobnice na Ovčari. Vjerovatno je to neka stara tablica, odnosno dokument.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A što se tiče sačinjavanja ili zapravo obeležavanja ovih imena i procene ko je ko, da li vam je neko pomogao kada ste određivali te kategorije, da li su to bili vojnici, politički protivnici, pomoćno osoblje i tako dalje ili ste to sami napravili?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Sama sam napravila.

TUŽILAC MOORE: Doktorko, nemam više pitanja za vas o tome. Najlepše vam hvala. Časni Sude, ja se čudim ...

SUDIJA PARKER: Da li hoćete da predložite usvajanje ovog dokumenta?

TUŽILAC MOORE: Upravo sam to hteo da kažem. Ima još jedan dokument. To je mirovni sporazum koji još nije uveden.

SUDIJA PARKER: Dakle, imate za sada ovaj dokument. To predlažete za usvajanje?

TUŽILAC MOORE: Predlažem oba.

SUDIJA PARKER: Ali odvojeno, zar ne?

TUŽILAC MOORE: Svakako.

SUDIJA PARKER: Ovaj dokument koji je obeležen kao prilog optužnici... Gospodine Vasiću. Samo trenutak molim vas. Gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. S obzirom da je moj uvaženi kolega ovako predložio, dakle dva dokumenta, ali odvojeno, ja sam ustao da se u ime sva tri tima Odbrane izjasnim o sporazumu. Pretpostavljam da se radi o sporazumu o kome smo ovde govorili. Tu sva tri tima Odbrane, a ja to izlažem da bismo uštedeli na vremenu, imaju određene rezerve, odnosno to je jedan od retkih dokumenata čiju će autentičnost Odbrana možda osporiti. Mi smo u situaciji da proveravamo činjenice vezane za ovaj dokument i Odbrana moli da se on stavi... da se notira u evidenciju, kako bi Odbrana ukoliko nađe činjenice koje ne bi oponirale zahtevu tužilaca, to izneli ili ukoliko nađemo neke druge činjenice, onda bi osporili autentičnost ovog dokumenta. Što se tiče samog dokumenta, sporni su... Dakle, radi se koji... za koji tužilac navodi da je potpisan u Zagrebu, o evakuaciji, u kome se, iz onoga šta je tužilac dostavio Odbrani, vidi da je u njemu učestvovalo pet različitih članova. Isti je potpisan sa tri potpisa. U dnu samog sporazuma, tamo gde je potpis predstavnika Jugoslovenske narodne armije reči Jugoslovenska narodna armija su po mišljenju Odbrane, čini mi se, dopisane rukom, što se može videti na prvi pogled. Što se tiče potpisnika ovog sporazuma Odbrana za sada izražava sumnju u to da je isti potpisan na način kako je moj uvaženi kolega iz Tužilaštva to prezentirao, ali Odbrana čini napore da ove činjenice proveri i da o tome obavesti Pretresno veće i kolege iz Tužilaštva da li konačno Odbrana osporava autentičnost ovog dokumenta ili povlači svoje sumnje koje su sada iznete. S toga Odbrana predlaže da se ovaj dokument označi za identifikaciju dok ne proverimo neophodne činjenice koje su vezane za potpisivanje ovog dokumenta. Što se tiče drugog dokaznog predmeta, Odbrana tu nema primedbi, a koji se odnosi na ovu listu koju je svedokinja gospođa Bosanac po svom slobodnom sećanju obeležila, kako nam je to rekla. Hvala.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, najpre ćemo da se pozabavimo spiskom koji se nalazi u prilogu u optužnici koji će da bude uveden kao dokaz.

sekretar: To će biti dokazni predmet 39, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, hoćete li da iznesete argumente o predlogu vezano za sporazum da se on sada obeleži za identifikaciju, a ne da se uvede još uvek.

TUŽILAC MOORE: Ne. Mi prihvatamo da Odbrana ima pravo da proveri autentičnost tog dokumenta i nemamo prigovor za sada.

SUDIJA PARKER: Dokument o sporazumu i koji je pominjan sad će biti obeležen radi identifikacije. Koji je dokazni broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet 40 obeležen za identifikaciju časni Sude.

SUDIJA PARKER: Sada imate dokument u elektronskoj formi.

sekretar: Da.

SUDIJA PARKER: Hvala. Da gospodine Moore, imate li još nešto da kažete?

TUŽILAC MOORE: Ne, hvala.

SUDIJA PARKER: Hvala vama. Doktoro Bosanac, sada će zastupnici Odbrane da vas ispituju, pretpostavljam. Prvo se obraćam gospodinu Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Da, hvala časni Sude. Ja ću biti prvi predstavnik tima Odbrane koji će ispitivati svedoka u unakrsnom ispitivanju.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT VASIĆ

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobar dan gospođo Bosanac ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Najpre da vam se predstavim. Ja sam advokat Miroslav Vasić, branilac gospodina Mileta Mrkšića. S obzirom da govorimo jezikom koji oboje razumemo, zamolio bih vas samo da nakon pitanja napravite malu pauzu kako bi prevodioci stigli da prevedu i kako bi ostali učesnici u postupku mogli da prate pitanja i odgovore. Juče ste na pitanje mog uvaženog kolege u glavnom ispitivanju izjavili da ste direktor Medicinskog centa u Vukovaru postali 25. jula 1991. godine. Da li ste za direktora izabrani pošto je prethodni direktor koji je bio srpske nacionalnosti, podneo ostvaku pod pritiskom Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Prethodni direktor, primarijus doktor Rade Popović, specijalista neuropsihijatar je podnjeo ostavku. On je zapravo Crnogorac, podnjeo je ostavku. Zašto je on to učinio, ne znam ali je podnjeo neopozivu ostavku. Ja sam u to vrijeme bila član Radničkog savjeta i izabrana sam za vršioca dužnosti direktora glasovanjem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospođo Bosanac. Recite mi da li vam je poznato da li je u maju 1991. godine na mesto direktora "Radio Vukovar" došao takođe novi direktor, koji je bio hrvatske nacionalnosti, umesto prethodnog koji je bio Srbin?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam tačno zapravo ko je kada bio direktor, ali sjećam se, prema informacijama sa radija, slušajući radio, čini mi se, nisam to sigurna, da je profesor Trlenjak postao direktor "Radio Vukovar".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste, slušajući radio, čuli da je "Radio Vukovar" maja 1991. godine promenio ime?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam kada je promjenio ime, ali znam da se zvao "Hrvatski radio Vukovar".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Sada bih hteo da se pozabavim predkontekstom događaja o kojima ste svedočili u svom svedočenju na pitanja mog uvaženog kolege. Kao intelektualcu verovatno vam je poznato da je nakon sprovedenih višestranačkih izbora u Republici Hrvatskoj 1990. godine na kojima je pobedila Hrvatska demokratska zajednica, došlo do promene Ustava Republike Hrvatske?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Poznato mi je to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći da li je promenama Ustava promenjen ustavni položaj srpskog naroda u Republici Hrvatskoj?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne mogu reći obzirom da nisam proučavala Ustav.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi da li vam je poznato kako su rezultatski prošli izbori 1990. godine na području opštine Vukovar? Ko je pobedio na tim izborima?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne mogu baš tačno reći, ali znam da su ti lokalni izbori u općini Vukovar bili, čini mi se, u proljeće 1991. godine, a ne 1990. godine. I ne mogu sada u postotku reći. Znam samo da je više stranaka dobilo mandat u Skupštini općine i da je bio predsjednik općine Slavko Dokmanović, a da je predsjednik Izvršnog vijeća bio gospodin Soldo. To se sjećam. A tačni rezultati, to ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li se sećate kojoj je stranci ili partiji pripadao Slavko Dokmanović?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To isto nisam sigurna, ali mislim da je to bila neka komunistička partija, ali koja ne znam. Zaista ne mogu to reći.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je predsednik te partije bio gospodin Ivica Račan ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Na teritoriji cele Hrvatske?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam stvarno ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Znam da su se tada komunisti nešto podvojili, pa su jedni bili za Jugoslaviju, jedni za Hrvatsku, ali stvarno ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li znate do kada je gospodin Slavko Dokmanović bio predsednik opštine Vukovar?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Isto ne znam baš datumski, ali znam da je to bilo nakon poznatih događaja u Borovom Selu, kada je ubijeno 12 hrvatskih policajaca bili su se još više zaoštrili ti odnosi, odnosno blokada puteva je već postojala. I sjećam se da sam gledala na novosadskoj televiziji gospodina Dokmanovića da li u Trpinju, da li je on bio iz Trpinja, ali ne znam sigurno, ali u jednom od tih sela i da tumači kako on ne može ići na posao. A sad da li je to bio juni ili juli, nisam sigurna, ali znam samo da sam čula da je, obzirom da gospodin Dokmanović ne dolazi u Vukovar na posao, hrvatska Vlada je imenovala za povjerenika gospodina Marina Vidića Bilog.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi da li je Slavko Dokmanović bio srpske nacionalnosti?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Mislim da da. Ne znam. Nisam ga osobno poznavala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A poverenik koga je postavila hrvatska Vlada koje je bio nacionalnosti?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Hrvatske. On je bio iz Lovasa rodnom. Marin Vidić.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li znate kojoj je partiji pripadao poverenik?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Ukoliko je Slavko Dokmanović, kako ste rekli, možda trebalo iz Trpinja da dođe do Vukovara, da li je morao da prođe kroz Borovo Naselje?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da. Mislim mogao je i nekim okolnim putem, ali to je najkraći put.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznata osoba pod imenom Blago Zadro.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je on od januara meseca 1991. godine bio predsednik Izvršnog odbora HDZ-a?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato ime Tomislav Merčep?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je on u januaru 1991. godine bio predsednik Opštinskog odbora HDZ-a za Vukovar?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Isto ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je bio sekretar Sekretarijata za narodnu odbranu opštine Vukovar?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To jeste bio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u Borovu Selu u julu mesecu izvedena akcija čišćenje severnog dela Borovo Naselja od strane pripadnika HDZ-a, kako bi se iselila lica srpske nacionalnosti?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li znate kakvo je bilo stanje u policijskoj stanici Vukovar 1991. godine?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Sjećam se da je načelnik Policijske uprave bio gospodin Stipe Pole. A prije toga je bio neko koga ja ne poznajem. E sad da li je poginuo u Borovu Selu ili je... Ne znam da li je radi toga došlo do promjene, ali ja se sjećam da je u ljeto 1991. godine, onda kada sam ja postala ravnatelj, bio Stipo Pole načelnik Policijske uprave u Vukovaru.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u proleće 1991. godine došlo do otpuštanja pripadnika Policijske stanice u Vukovaru srpske nacionalnosti i omasovljenja pripadnika policije rezervnim sastavom licima hrvatske nacionalnosti?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne, to mi nije poznato.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pomenuli ste događaj od 2. maja 1991. godine u Borovom Selu. Da li nam možete reći da li su nakon tog događaja u bolnicu dopremljeni ranjeni hrvatski redarstvenici?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Znam da je Hitna pomoć Medicinskog centra Vukovar išla na te intervencije. Ja osobno nisam tada bila u upravi bolnice i ne znam tačno ko je dopravljen. Čula sam da ima mrtvih i da su ranjenici dopravljeni i da su zatim helikopterima prebacivani dalje. Ali detalje o tome ne mogu reći. Ja sam u to vrijeme radila u specijalističkoj ambulanti u bolnici, preglede djece.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. S obzirom da ste ipak radili u bolnici, da li vam je poznato da se od maja do jula promenio etnički sastav zaposlenih u bolnici na štetu pripadnika srpske nacionalnosti? Da li su radnici bolnice srpske nacionalnosti odlazili iz bolnice?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To mi je poznato da mnogi nisu dolazili na posao. Otišli su iz bolnice i nisu dolazili na posao. Koristili su kao godišnje odmore, slobodne dane. Vidjela sam ih na novosadskoj televiziji da formiraju ratnu bolnicu u Boboti, neki od njih.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I ni sa kim od tih lica koja su radila u bolnici srpske nacionalnosti niste razgovarali na temu zašto Srbi napuštaju bolnicu? Da li postoji neki strah?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja osobno nisam razgovarali ni sa kim. Bila sam dežurna jedne noći sa jednom sestrom iz Negoslavaca koju je nazvao muž i rekao da se odmah hitno vrati kući, jer da voze djecu za Šid. Ona je bila iznenađena i rekla da ne pušta nigdje djecu, da se ne može vratiti iz službe. Bila je šokirana, iznenađena. Ja sam imala dojam se je ona... stvarno me je iznenadila, ali sljedeću smjenu nije ni ona došla. To je bilo, po mom mišljenju, organizirano odvođenje djece u Srbiju. Imala sam neke pacijete iz Borova Sela. Zvale su me majke i rekle da bi htjele doći u bolnicu, ali im ne dopuštaju, nego ih šalju čamcima preko u Bačku.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći posle događaja od 2. maja u Borovu Selu, da li je u bolnici stvoren Stožer kriznog odbora čiji je zadatak bio da pripremi bolnicu za vanredne događaje i da li je proglašeno stanje pripravnosti?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa ne mogu reći šta je bilo posle 2. maja. Mogu reći šta je bilo kad sam ja izabrana za ravnateljicu Medicinskog centra Vukovara.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste vi bili u jednom trenutku član tog Stožera?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam ga formirala. Da li je bio neki Stožer prije mene, to ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi da li je u to vreme bilo vojske u kasarni u Vukovaru?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Tada još nije bilo oružanih sukoba, zar ne?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Bilo je vojske u kasarni i vojna vozila su svakodnevno prolazila kroz grad u Borovo Selo i nazad, oklopnim vojnim vozilima su prolazili.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u proleće 1991. godine došlo do podmetanja eksploziva i rušenja srpskih kuća u Vukovaru i dizanje u vazduh kioska novinskog izdavačkog preduzeća "Borba"?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne mogu reći kada sam ja čula, ali sam čula da su neki lokali otišli u zrak. Pričalo se da su sami vlasnici podmetali eksploziv da naplate od osiguranja. Pričalo se da se ne zna ko je to napravio. A još bih htjela naglasiti da je zapravo oružani sukob u Vukovaru počeo nakon ubojstva 12 redarstvenika hrvatske nacionalnosti u Borovu Selu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li to hoćete da kažete da je borbenih dejstava u Vukovaru bilo posle 2. maja 1991. godine, odmah nakon 2. maja 1991. godine?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa imala sam dojam... U vašem pitanju kad ste rekli kao u ljeto kad još nije bilo sukoba. Ja sam rekla da je zapravo onda počeo prvi sukob taj kad su ubijeni ti policajci, a u julu mjesecu su počele prve granate padati na Borovo Naselje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su vam poznata imena: Skeladija Vlada, Mirjanić Branko, Mrkić Mladen iz Borova Naselja?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u jednom trenutku blokirana kasarna u Vukovaru od strane Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je 3. septembra 1991. godine po nalogu poverenika kasarni isključena voda, struja, "PTT" veze, te da su nakon toga usledili i oružani napadi na kasarnu JNA u Vukovaru?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nije mi poznato.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato kada je formiran Opštinski krizni štab u Vukovaru?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam datum, ali mislim da je to bilo u srpnju mjesecu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ko je bio u sastavu tog Kriznog štaba?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Voditelj tog Kriznog štaba je bio povjerenik Vlade, gospodin Marin Vidić. Zatim su bili članovi iz civilne zaštite, iz vodovoda. Ne znam sve točno tko je bio, samo znam da je predstavnik ispred bolnice bio doktor Matoš.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je u Kriznom štabu bilo vojnih komandanata, zapovednika MUP-a?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja nisam išla redovito na te sastanke i ne znam točno kako je funkcionirao taj Krizni štab. Ja znam da sam išla nekoliko puta, jedan, dva puta na te sastanke, kada sam vidjela predstavnika policije gospodina Poleta. Ali nisam vidjela ispred vojske nikog. To je bilo u avgustu mjesecu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li mi možete reći da li su svi ti ljudi koje ste nabrojali bili pripadnici HDZ-a i istovremeno bili članovi Kriznog štaba?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne. Sigurno nisu bili. Zapravo ne znam ja točno, ali nisu bili.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći zašto vi kao direktor bolnice niste bili član Kriznog štaba? To bi bilo logičnije nego da to bude neki drugi lekar iz bolnice.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa zato što sam ja imala poslove koji su zahtjevali... različite poslove organizacije, a tamo ići na sastanke... Trebao je neko ko će preneti samo šta je potrebno bolnici, čuti šta se dešava, tako da je doktor Matoš bio određen da bude taj član koji će biti veza između tog Kriznog štaba, općine i bolnice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je postojala i ratna bolnica u okviru Medicinskog centra u Vukovaru?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ona je zapravo se profilirala, nažalost, obzirom na situaciju koja je sljedila u narednim mjesecima, u ratnu bolnicu. Nije postojala kao zasebna organizacijska jedinica unutar Medicinskog centra Vukovar, nego je praktički cijela bolnica od konca kolovoza do pred kraj studenoga kada je okupirana, imala funkciju ratne bolnice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zar nije ratnom bolnicom upravljao doktor Njavro Juraj?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: On je bio određen od Glavnog sanitetskog štaba u Zagrebu kao voditeljem ratne kirurgije, jer je bio kirurg.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Videli smo iz glavnom ispitivanja da ste se, kažete, obraćali svim relevantnim i najvišim organima Republike Hrvatske za pomoć koja nije promenila težak položaj bolnice, jer nije ni došla. Da li je postojala neka osoba koja je imala jači autoritet kod republičkih organa u bolnici od vas koja bi mogla bolje da ove zahteve stavi pred organe vlasti Republike Hrvatske?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da li je bila neka osoba? Ne znam. Mislim nisam samo ja zapravo slala apele. Svi smo mi razgovarali i tražili pomoć, i doktor Njavro i ja i Marin Vidić i "Hrvatski radio Vukovar" je stalno apelirao za pomoć.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zar doktor Matoš koji je bio član Kriznog štaba nije imao veći uticaj na organe vlasti u Hrvatskoj nego što ste vi to imali, a opet on nije bio uključen u ovo?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Doktor Matoš je bio određen za vezu između bolnice i Kriznog štaba općine tako da mislim da nije imao veću ingerenciju da on... ili autoritet, ako želite reći, da ishoduje neku intenzivniju pomoć vukovarskoj bolnici. Apsolutno je bilo nemoguće, obzirom na naoružanje koje je jugoslavenska vojska dovukla u Vukovar i nije mogla ptica da proleti, a ne neka pomoć da stigne od silnih aviona, bombi, granata.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste sve vreme sukoba imali helikoptersku vezu sa ostatkom Hrvatske i to tako što se helikopter spuštao na stadion u neposrednoj blizini bolnice?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zar niste u jednom od svojih apela upravo predlagali da se pomoć na taj način dostavi bolnici, jer je to jedini bezbedan način, kako ste napisali?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jesam, naravno. Molila sam na sve načine, ali nije imao šanse helikopter da prođe, a da ga artiljerija jugoslavenske vojske ne skine usput.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li mi možete reći da li ste vi kao direktor bolnice imenovali jednog lekara koji je bio veza sa Zborom narodne garde?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Kako mislite sa Zborom narodne garde?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znači sa tom vojnom linijom Zbora narodne garde da je kontakt održavao jedan lekar iz bolnice?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Govorili ste juče o delovanju artiljerije i tenkova, odnosno i višecevnih raketnih bacača sa leve obale Dunava koje ste, kažete, lično videli. Da li nam možete reći, da li su ovi tenkovi i raketni bacači se nalazili preko reke u Bačkoj koja se nalazi u Republici Srbiji?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li to znači da su ove jedinice se nalazile van područja opštine Vukovar?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To je još uvijek sporno. Ja osobno držim da je granica na Bentu i da na toj obali Dunava gdje sam ja osobno vidjela tenkove je još uvijek teritorij općine Vukovar, bivše općine Vukovar.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Uglavnom, koliko ja shvatam, to je sa severne strane opštine Vukovar?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To je na ljevoj obali Dunava, direktno preko puta grada Vukovara.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Recite mi, juče ste u svojoj izjavi rekli da su avioni napadali Mitnicu, iako tamo nije bilo borbenih dejstava. Zar vam nije poznato da se 18. novembra predao Mitnički bataljon Zbora narodne garde pod komandom Pilipa Karaule i da je to zapravo predstavljao kraj otpora Zbora narodne garde u Vukovaru?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To mi je poznato da je 18. novembra se predao dio pripadnika Zbora narodne garde na čelu sa Pilipom Karaulom, ali ja sam jučer u svom izlaganju rekla da je Mitnica civilno naselje i nije bio nijedan vojni cilj koji bi trebali avioni bombardirati. Pripadnici Zbora narodne garde, koliko je meni poznato, držali su rubne položaje prema blokadi Vukovara ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pa kada se ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: A avioni su rušili kuće, škole, crkve, bolnicu, ambulante, sve ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospođo Bosanac, ja se izvinjavam, ali moram da vas prekinem i da vas pitam, zar ovo nije bilo poslednje uporište Zbora narodne garde koje je ostalo do 18. novembra? Dakle, ja... Da li se možemo složiti da je uporište Zbora narodne garde vojni legitimni cilj?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne mogu ja govoriti da je bilo uporište Zbora narodne garde tamo, jer nije bilo nijednog vojnog objekta gdje bi bili pripadnici Zbora narodne garde.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste vi upoznati s tim kako su tekle borbe na Mitnici ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Samo po tome ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I šta se tamo događalo?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Što sam čula. Nisam osobno ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Bila tamo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U svom svedočenju na pitanje mog uvaženog kolege, rekli ste da su pripadnici JNA prvi put došli do bolnice 19. novembra 1991. godine. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Tada ste rekli da je jedan oficir došao sa dva vojnika i da vas je odveo u Negoslavce. Da li je taj oficir ulazio u zgradu bolnice pre podneva tog 19. novembra?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: On je došao pred portu bolnice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste prethodnog dana, dakle 18. novembra u prisustvu nekog oficira JNA vodili u bolnici telefonski razgovor sa generalom Antonom Tusom u kome ste ga optužili da nije poslao pomoć, kako ste od njega tražili, te da je to uzrok pada Vukovara i da je sada sve kasno za pomoć i da nam pomoć sad ne treba?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su pripadnici Zbora narodne garde poslednjeg dana borbenih dejstava ubijali i izbacivali ljude iz bolnice ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kako bi za sebe napravili mesta?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa ne da mi nije poznato, nego nije istina. To nije tačno. Dok sam ja bila u bolnici, to nije tačno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste čuli uopšte takve priče?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li imate saznanja da je u bolnici pronađeno oružje koje su odbacili pripadnici Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: O tome sam prvi put čula kad sam bila u zatvoru tjekom ispitivanja da li je bilo oružja u bolnici.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Kada ste bili u Negoslavcima, da li vam je pukovnik Mrkšić zahvalio na lečenju vojnika Jovića?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je pukovnik Mrkšić poslao vodu i hranu u bolnicu koja je stigla otprilike kada ste se i vi vratili iz Negoslavaca u bolnicu?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče ste rekli da su tih poslednjih dana, 17, 18. i 19. civili počeli da dolaze u bolnicu, jer su znali da će se obaviti evakuacija. Kakao su to oni mogli znati kada ste rekli da su oni sve vreme boravili u podrumima i skloništima? Kako su mogli dobiti takvu informaciju?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Vjerovatno su čuli jedni od drugih da se priprema evakuacija. To se znalo, to se govorilo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je priliv ranjenih od 17. novembra postao znatno manji nego ranije, a veći dotok civilnog stanovništva i ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jeste ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A pripadnika Zbora narodne garde?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Šta znači pripadnika Zbora narodne garde? Ranjenih? Bio je znatno manji. Bio je zadnje veći priliv 15. novembra.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li su se tih dana pripadnici Zbora narodne garde i pripadnici MUP-a koji su se povlačili iz ostalih delova grada slivali prema bolnici?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pripadnici Zbora narodne garde i pripadnici policija su izlazili u operacijama proboja van Vukovara. Samo ranjeni su bili u bolnici.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vi hoćete da kažete da je glavšina Zengi i MUP-a izašla iz Vukovara, iako ste nam rekli da je Vukovar bio pod snažnom blokadom JNA?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa da li je glavšina, ne znam, ali veliki broj jeste, ali je veliki broj pohvatan u tim operacijama i završio u zatvorima i logorima u Srbiji.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je celokupna komandna struktura, uključujući i komandanta odbrane Vukovara, Mileta Dedakovića i drugog komandanta, Borkovića?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče ste na pitanje mog uvaženog kolege izneli svoju zabrinutost šta će se dogoditi kad vojska uđe u bolnicu. A da li vam je poznato da je jedan od osnovnih uslova da se Mitnički bataljon preda, upravo da se preda vojsci?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako imamo u vidu da se u Mitnici predao Mitnički bataljon, da je komandna linija Zengi i MUP-a napustila Vukovar, možete li nam reći šta je bilo sa ostalim pripadnicima Zengi i MUP-a?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su upravo oni potražili utočište u bolnici?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne. Ne mogu vam to reći, jer ne znam na koga mislite. Nisu potražili utočište u bolnici. Većina ih je otišla u akciji proboja. I zadnjih nekoliko dana svaku noć su išli u proboje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je proboj predstavljao neku oružanu borbu ili ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Prolaz?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Prolaz.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Zapravo nisu znali šta ih čeka, ali izašli su.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, iz toga se da zaključiti da blokada i nije bila tako ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: E to ne znam ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Čvrsta kao što ste juče tvrdili?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Bila je jako čvrsta kad je trebalo doći do humanitarne pomoći, ali evo, mnogi su izašli van, a mnogi su zarobljeni i proveli su

devet mjeseci u logorima i zatvorima u Srbiji, a mnogi su i pobijeni ili se još uvijek vode kao nestali.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kad ste već pomenuli humanitarne misije, da li nam možete potvrditi da je konvoj "Lekara bez granica", koji je 18. oktobra izveo ranjenike iz vukovarske bolnice, skrenio sa dogovorene rute koja je bila dogovorena sa JNA, na zahtev komandanta Zbora narodne garde, hrvatskih snaga iz Bogdanovaca?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To ne mogu reći, jer nisam bila u konvoju. Samo sam obavještena da je konvoj skrenuo s puta i da je cijelo popodne i noć putovao po njivama i blatnjavim putevima i naišao na te mine. To znam ja. A dalje ne znam, jer nisam bila niti u konvoju, niti sam imala ikakve druge obavjesti o tome.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da konvoj koji je trebao doći 13. oktobra i stigao u vukovarsku kasarnu, nije prošao prema bolnici, zato što komanda branilaca Zegi i MUP-a nije dozvolila da se otvore položaji da bi konvoj prošao?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To mi isto tako nije poznato zašto nije prošao, ali znam da sam čula da su imali puno lijekova i sanitetskog materijala koji su morali sav istovariti u kasarnu i ponovo se vratiti prazni nakon tjedan dana, bez ijedne tablete i bez ijedne boce infuzije. To znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li nam možete reći kako je pravljen popis ranjenika koji su dolazili u bolnicu? Da li su za to postojale neke sveske?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Postojala je dokumentacija koja se vodila na način da se u protokol bolesnika upisuju ranjenici, zatim bolesnici.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je to bilo u formi sveske?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nije to bilo u formi bilježnice, nego je to propisan jedan protokol koji je dosta veliki i koji stoji na ambulanti, na stolu ambulante. U bilježnicu su se prepisivali ti podaci sa podacima kakvo je stanje tih ranjenika da kad bi zvali telefonom da imamo informaciju točno ko je operiran, kakvo je stanje. A posebno su se mašinom pisale liste ranjenika koje su kao izvješće slane u Ministarstvo zdravstva, u policiju u Štab odbrane.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li su u tim sveskama navođeni, pored imena i prezimena, i status ranjenika? Da li je bio civil ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: U bilježnicama ne, ali u tim spiskovima koji su slani u Ministarstvo je pisalo da li je neko član... pripadnik Zbora narodne garde, da li je neko civil, da li je dijete, da li je policija.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato ime Stanković Branko? On je bio pacijent bolnice?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste vi imali pregled pacijenata koji ranjeni dolaze u bolnicu?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Za ovog svedoka... Za ovog pacijenta se ne sećate ili smatrate da nije donet ranjen u bolnicu?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne sjećam se.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A Toma Jakovljević? Da li je ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Tomu Jakovljevića znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li znate šta je s njim bilo pre nego što je došlo do prestanka borbenih dejstava u Vukovaru?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Čula sam u zatvoru kad sam bila, na ispitivanju. Znam šta je bilo kad je bio ranjen, kad je ležao u bolnici, kad smo ga poslali u "Komerc". A dalje sam čula u zatvoru.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da je tamo ubijen, je l' tako?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Čula sam da je nađen mrtav, a kako je ubijen, to ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato šta je bilo sa vojnicima Bestima Slavomirom i Biber Milanom koji su u bolnicu primljeni 25. avgusta 1991. godine?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ili se ne sećate ili smatrate da nisu primljeni?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne mogu se sad sjetiti kako se zovu oni vojnici koji su stradali kad su naletili na mine na borovskoj cesti. Sve mi se čini da je neko od njih bio Slaven, ali nisam sigurna. Ne mogu se sjetiti. Ako su to ti, znam da su ti vojnici koji su ranjeni tada odveženi kombijem i jednim vozilom Hitne pomoći u kasarnu u kojoj je bila jugoslavenska vojska.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Za ove vojnike nema podataka da su igde doveženi i oni se vode kao nestali u vojnoj dokumentaciji. Ali vi nemate o tome saznanja.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato šta se dogodilo sa vojnikom Turekalo Nedeljkom koji je primljen 30. oktobra 1991. godine, 30. oktobra 1991. godine u vukovarsku bolnicu?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam. Ne mogu se sjetiti imena, ni da je dovežen, ni šta se dogodilo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se sećate ranjenog vojnika Živković Ivana, koji je bio u bolnici i koji je uvršćen u konvoj, koji je 18. oktobra izašao iz Vukovara?
SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne mogu se sjetiti poimence.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče ste nam govorili o specijalnom tretmanu koji su imali vojnici Jović Saša... Da su bili pod stražom Zengi i da ih je posebno lečio doktor Navro. Da li ste vi odredili doktora Njavra da leči ove pacijente ili je to učinio neko drugi?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Pa doktor Njavro je bio glavni kirurg u cjeloj bolnici i on je sam preuzeo dužnost da brine za njih, da samo on brine za njih.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Za njih je vojna policija Zbora narodne garde bila naročito zainteresovana, zar ne?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jeste. Oni su brinuli. Zvali su, pitali su kako su, šta ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je njih čuvao pripadnik Zbora narodne garde Samardžić Damjan, zvani Veliki bojler?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da, on je kao bio određen da bude tamo u bolnici i da pazi na njih, ali zato su ga valjda i ubili na Ovčari, još je prije streljan.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE : Ja se izvinjavam, samo nije ušlo u transkript ime Samardžić Damjan. Da li nam možete reći kada je komandant odbrane grada Vukovara, Mile Dedaković, napustio Vukovar? Da li to znate?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne mogu reći tačno, ali to je bilo negdje početkom oktobra.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A kada ste vi upoznali novog komandanta, Borkovića, zvani Mladi Jastreb?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam ga upoznala početkom devetog mjeseca kada je Mile Dedković odredio tog Borkovića za koordinatora kao sa Civilnom zaštitom, sa tim Kriznim štabom općine, onda sam ga prvi put videjela. Poslje sam ga viđala u štabu kada sam išla tamo slati faksove za pomoć.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je Borković dok je bio komandant odbrane Vukovara, 16. novembra presekao telefonske linije u bolnici, sa spoljnim svetom?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nije. On je 10 dana prije govorio da će napraviti blokade informiranja prema spoljnom svijetu, ali ja sam imala do kraja telefonske linije i do kraja sam slala apele. I "Hrvatski radio Vukovar" je imao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zar to nije učinio i sa Kriznim štabom? Zar njima nije prekinuo linje sa spoljnim svetom?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja mislim da nije, ali ne znam šta je učinio sa Kriznim štabom, ali ja sam, rekla sam vam, slala te faksove skroz do 15. novembra. Vidi se tamo po onim papirima do kada sam slala i kad sam telefonom slala poruke i apele.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zar niste jedno vreme koristili telefon koji je bio van bolnice za slanje poruka?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Koristila sam telefon iz bolnice, a telefakse sam koristila iz Štaba obrane i iz policije, dok nije policija bila razrušena. Ali telefon sam imala skroz do kraja. Prvi put mi je onemogućeno da razgovaram sa bilo kim vani 20. ujutro kada su me doveli u bolnicu iz Negoslavaca.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste u izjavi, koju je juče pominjao moj uvaženi kolega tužilac, koju ste dali organima bezbednosti dok ste bili u pritvoru, odnosno pukovniku Branku, rekli da vam je Borković presekao ove linije komunikacije kao i linije komunikacije Kriznom štabu?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne mogu sada tačno reći šta sam tačno u toj izjavi rekla. Ja znam da je on rekao da će napraviti blokadu za bilo kakve informacije iz Vukovara i to jedno 10 dana prije pada. Ja sam to shvatila kao njegov očaj, kao neki njegov, više nemoć da bilo šta učini, ali fizički, definitivno kažem vam da sam mogla telefonirati svaki dan i do kraja, do 20. Inače su telefonske linije ovako sve bile rasturene. Nisi sad mogao ti zvati svakog ko ti padne napamet. Jednio su te u pošti linije bile, u štabu, u bolnici da si mogao nazvati van.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Danas ste nam govorili o pojedinim kategorijama lica koja ste označavali po zahtevu kolege tužioca u spisku koji je danas uveden kao dokaz. Tu se pominje jedna kategorija, pomoćni radnik u bolnici. Da li nam možete reći šta to znači pomoćni radnik u bolnici?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To su bile osobe koje su bile u bolnici kao pomoćni radnici koji su radili kao mesari, skladištari, nosači, donosili vodu ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A zar niste u ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Osim toga ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Izvinite.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Molim?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hteo sam da vas pitam zar niste u ovu kategoriju uvrstili i civile i vojnike?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jesam, jer sam upravo to htjela da kažem. Znači postojale su osobe koje su bile zadužene od Štaba obrane da vrše osiguranje bolnice i koji su bili u bolnici za osiguranje i iz policije koje su bile zadužene za

prikupljanje oružja, za identifikaciju mrtvih i slanje tih spiskova u policiju, tako da sam zato tu kategoriju tako odredila.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A ko je određivao tu kategoriju? Ko je imao ovlasti da odredi ko je pomoćno osoblje?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Kažem da je zapovjednik obrane poslao određene osobe za osiguranje bolnice i da pomažu u bolnici i šef policije također.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Recite mi, pomenuli smo malopre pukovnika Branka kome ste davali izjavu. Možete li da nam opišete kako on izgleda, ako se sećate još uvek?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Teško mi je... Kako mislite? Srednje visine ...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pa ono čega se sećate ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Smeđe kose, pročelav malo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. A recite mi da li ste imali prilike da vidite dokument koji zapravo predstavlja protestno pismo koji nosi naslov: "Optužnica" koje je upućeno rukovodstvu Republike Hrvatske ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Od koga?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U kome se rukovodstvo Republike Hrvatske optužuje da je izdalo Vukovar... Hoćete li da ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Molim?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vode ili nešto?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne, ne. Razmišljam o optužnici i o kojem pismu govorite.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste videli protestno pismo koje nosi naslov: "Optužnica" koje je poslao Krizni štab rukovodstvu Republike Hrvatske, optužujući ih da su izdali Vukovar, vukovarske branioce i vukovarski narod?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Mislim da sam djelove tog pisma vidjela nakon izlaska iz zatvora.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala. Ja bih zamolio, časni Sude, da pređemo na trenutak na privatnu sednicu, s obzirom da bih postavio neka pitanja koja se odnose na zaštićene svedoke.

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Govorili ste da je na bolnicu padalo između 80 i 90 bombi, granata, raketa svakodneвно. To bi za period od 15. avgusta do 18. novembra iznosilo 6.720 ili 7.360 projektila i količinu od preko 40.000 kilograma eksploziva. Zar vam se ne čini logičnim zaključak da bi, kada bi to bilo tačno, ovakvim napadom bolnica bila zbrisana i mi ne bi mogli videti video koji nam je moj uvaženi kolega prikazao ovde, izvodeći vaše ispitivanje, vaše glavno ispitivanje?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam izjavila ono u šta sam uvjerena i što znam, jer sam brojala. Nisam svaki dan brojala. Brojala sam bombe, granate i sve živo oružje. A ne znam da li ste vi uoče bili u Vukovaru nakon 20. novembra. Da ste bili, onda bi vam bilo jasno da je to tačno. Na bolnicu je bilo toliko, a na cijeli grad još 100 puta više. Tu nazočni vaši štićenici jako dobro znaju.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala gospođo Bosanac. Časni Sude, ja nemam više pitanja, s obzirom da su se timovi Odbrane tako dogovorili da se pitanjima ne preklapamo kao što smo i obećali Pretresnom veću.

prevodioci: Korekcija prevodioca. Svedokinja je rekla kako je ona, zapravo, brojala bombe i granate koje su padale na bolnicu, a ne da "nije brojala", kako je zabeleženo.

SUDIJA PARKER: Da li ste čuli ovu korekciju gospodine Vasiću. Međutim, to je zapravo nešto što se tiče samo nas koji smo pratili prevod na engleski. Jer vi ste sigurno čuli odgovor na BHS-u. Hvala vam, gospodine Vasiću. Mislim da je ovo pogodan trenutak za pauzu. A nastavićemo onda sa unakrsnim ispitivanjem posle pauze. Nastavićemo sa radom u 12.40.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Hteo bih samo jedno pitanje da pokrenem i da vas pitam za smernice. Upravo smo dobili neke dokumente od strane Odbrane koji će da budu korišćeni u unakrsnom ispitivanju. Naravno, ne želim uopšte da kritikujem mogućnost Odbrane da na osnovu dokumenata vodi unakrsno ispitivanje. Međutim, uz dužno poštovanje, moram da kažem da radi pravednosti prem Tužilaštvu, bilo bi korisno da smo barem mogli da vidimo dokumente i da ih pročitamo, proanaliziramo i eventualno iznesemo prigovor, ukoliko se pokaže da je to neophodno. Mi uvek Odbrani predamo

dokumente kojima ćemo da se bavimo i oni imaju priliku da to urade. Ja mislim da odnos treba da bude ravnopravan. Gospodin Lukić je pomenuo pitanje iznenađenja. Međutim, ovo sada nije iznenađenje, već jednostavno situacija u kojoj smo oštećeni. I mislim da to nije prikladno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, neću sada da pozivam Odbranu da se izjasni, međutim postoji jedna velika razlika. Tužilaštvo ima obavezu da obelodani Odbrani sve relevantne dokumente u prilog ili protiv svog Predmeta. Prema tradicionalnijem stanovištu u pogledu obelodanjivanja sa strane Odbrane, ne postoji takva obaveza. I naravno, upravo se o tome govorilo juče i doneta je odluka o tome, dakle, u vezi sa obelodanjivanjem. Mi priznajemo da to može da ima nezadovoljavajuće posledice s tačke tradicionalnog gledišta prema kojem može da se desi da se predočavaju dokumenti koji su nepoznati Tužilaštvu i oni moraju na licu mesta da odluče da li mogu da iznesu validan prigovor o tim dokumentima. A još je problematičnije pitanje da oni vide da li mogu efikasno da se pozabave tim dokumentom prilikom dodatnih pitanja kasnije. I zbog tog nezadovoljavajućeg elementa, kao što sam juče rekao, u nekim pravnim sistemima u svetu postepeno se pristup donekle menja u odnosu na taj tradicionalni pristup, da bi suđenje moglo da se vodi više na jedan gladak način i da bi strane mogle adekvatno da reaguju na nove elemente. Ukratko rečeno, vrlo je često da nije u interesu pravde da se proces odvija putem zaseda i na neki način taj tradicionalni stav omogućava suđenje kroz zasede. Mi smo svesni svega toga. Međutim, ukoliko Odbrana smatra da ima razloga da ne obelodani neki dokument, osim ukoliko na osnovu sistematičnosti ponašanja možemo da zaključimo da se to čini na način koji se približava nepotrebnoj zloupotrebi, za sada ćemo da usvojimo stav prema kojem tradicionalni pristup, koji se primenjivao najčešće pred ovim Sudom, treba da se nastavi i na ovom suđenju. A nažalost, posledica je vezana i za dužinu suđenja i možda ćete vi da budete u prilici da ćete morati da zatražite da dodatna pitanja postavljate kasnije. Ili ćete možda uložiti prigovor na neki dokument. A da ste se bolje pripremili, možda ne biste morali to da učinite. Takve stvari mogu da se dese. A to će možda da znači da ćete tražiti produženje roka za dodatna pitanja. Možda ćete čak da podnesete molbu da izvodite dokaze u naknadnom izvođenju dokaza. I sve to produživanje može da bude posledica ovakvog pristupa. To nije nešto šta je tipično za ovaj proces, već je to tipično za suđenja koja se vode pred ovim Sudom i u skladu sa tradicionalnim kontroverznim sistemom. I u interesu brzine i efikasnosti ovog suđenja, a optuženi imaju veći interes u tom pogledu nego bilo ko drugi, jer siguran sam da što se pre zaključi suđenje, to će bolje da bude za njih. I u interesu toga mi snažno ohrabrujemo Odbranu u ovom stadijumu da osim ako imaju određeni razlog, vezan za određeni dokument, da se rukovode zdravim razumom i kurtoazijom i da pokušaju Tužilaštvo da obaveste unapred o dokumentima koja će da koriste, kako u unakrsnom ispitivanju, tako i kasnije kada Odbrana bude izvodila svoje dokaze. Ako to može da se uradi, uglavnom ćemo moći da minimizujemo nepotrebna kašnjenja i prekide i potrebu da se isti svedoci ponovo pozovu. Mislim da ovo šta sam sada rekao je dosta jasno i da je i dalje jasno da je za sada Pretresno veće spremno da prihvati i poštuje činjenicu da možda Odbrana ima neki

određeni razlog zbog kojeg ovaj konkretni dokument predočava bez prethodnog obaveštenja. Ukoliko se nešto tako ne zloupotrebljava, stav Pretresnog veća je onakav kakav smo izneli juče, a to je da se Pretresno veće neće protiviti tom načinu izvođenja dokaza Odbrane. Međutim, kao što smo juče rekli, mi ćemo i dalje da pratimo situaciju i možda ćemo da promenimo stav ukoliko praksa i Pravilnik (Rules of Procedure and Evidence) ukažu da je potrebno da se ta odluka izmeni, odnosno ukoliko Odbrana tome ne pristupa na odgovoran i razuman način. Dakle, verujem da su ovi komentari u stanju da razjasne stav Pretresnog veća i da ćemo mi nastaviti da pratimo način na koji će se strane odnositi prema ovom pitanju. I ja sam govorio o Tužilaštvu i Odbrani, međutim za sada to govorimo u sklopu izvođenja dokaza Tužilaštva. Međutim, ista situacija će se pojaviti u obrnutom pravcu kada Odbrana bude izvodila svoje dokaze. Dakle, gospodine Moore odgovor je da nam je žao i zabrinuti smo što ste upravo dobili seriju dokumenata. Možda vam je tima sada pozicija otežana s obzirom na to da smo u ranom stadijumu postupka i s obzirom na komplikacije vezane za dobijanje dokumenata u pogledu elektornskog sistema. Ja se nadam da će Tužilaštvo kada budemo nastavili sa postupkom biti u prilici da bude obavešteno dovoljno unapred, možda ne o svim dokumentima ali barem o većini dokumenata korišćenih u unakrsnom ispitivanju.

TUŽILAC MOORE: Hvala, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću.

ADVOKAT BOROVIĆ: Dobar dan, časni Sude. Za svedoka, ja sam advokat Borivoje Borović, advokat Miroslava Radića. Pre nego što krenem sa postavljanjem pitanja, dužan sam da Sudu dam jedno objašnjenje, a takođe bih zamolio predsednika Pretresnog veća da Odbrani da, ako je raspoložen, jednu instrukciju. Što se tiče objašnjenja, upravo smo danas pripremili da uvedemo kao dokaz nekoliko dokumenata koje nam je sa zakašnjenjem Tužilaštvo dostavilo prije nekoliko dana. Sinoć smo tu dokumentaciju dobili sa prevoda. Pošto ovaj sistem za koji se i mi zalažemo *E-Court*, nije zaživeo, svako sledeće naše uvođenje u dokaz će biti na način kako odredi Pretresno veće i po novim pravilima kako smo se već dogovorili. Ono drugo što je važnije, instrukciju koju molim od ovog Pretresnog veća, upravo da ne bi došlo do različitog tumačenja, molio bih da znam da li mogu ponekad koristiti pravo predočavanja izjava svedoka koji do sada nisu saslušani tokom ovog sudskog postupka. Naravno, ne plediram da ću imati motiv da uvodim kao dokaz izjave svedoka pre nego što se budu pojavili pred ovim Pretresnim većem, već pošto je Tužilaštvo sve te izjave dostavilo Odbrani, poznat je sadržaj i uz malu pomoć tužioca mi ćemo ovde moći danas sa svedokinjom, predočavajući izjave, izbeći nešto što procesno se zove predočavanje, koje pred ovim Sudom ne postoji. Dakle, iz razloga procesne ekonomije i načela pravde, moći ćemo utvrditi neko činjenčno stanje pred ovim Pretresnim većem i pred svedokom koji će se danas pojaviti i koji se pojavio, a u buduće vrlo teško da možemo ponovo imati prilike da mu postavljamo ista takva pitanja. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, u cilju unakrsnog ispitivanja uobičajeno vi nećete biti u prilici da uvodite, na primer, izjave svedoka koji još uvek nije došao da svedoči u sklopu vašeg izvođenja dokaza. Međutim, pošto pročitate izjavu koju ste dobili i u očekivanju svedočenja određenog svedoka, vi ćete možda biti u situaciji da svedokinji koja sada svedoči postavite pitanja da biste videli da li se ta svedokinja ili svedok slaže sa onim šta će po vama, u budućnosti da bude rečeno ili neće. I obično vi to možete da učinite bez pokazivanja same izjave svedoku. Možete jednostavno da kažete: "Ako bi neki svedok rekao to i to, da li biste se vi složili sa tim". Ili na primer: "Vi dobro poznajete gospodina Smitha, da li biste bili iznenađeni ako biste saznali da je gospodin Smith dao izjavu i rekao da su se stvari odvijale na različite načine u odnosu na ovo šta vi pričate". Dakle, ja vama dajem ovu jednostavnu ilustraciju načina na koji vi možete da testirate sa sadašnjim svedokom neki element koji će se u budućnosti pojaviti u svedočenju. Odvojeno od toga, možda će ponekad postojati situacija gde ste vi dobili neki dokument od Tužilaštva u sklopu obelodanjivanja i da vi smatrate da je to autentičan dokument i da smatrate da je to, izgleda, nešto šta je suprotno svedočenju sadašnjeg svedoka. Vi ćete možda da budete u prilici da želite da pokažete svedoku taj dokument i da kažete: "Ovaj dokument protivreći ovome šta ste upravo rekli", i da date priliku svedoku da reaguje na taj dokument. U tom slučaju, osim ako se Tužilaštvo složi da taj dokument bude uveden kao dokaz, možda ćete morati da zatražite da se on obeleži radi identifikacije, a onda u jednom kasnijem trenutku će te morati da to prilikom izvođenja vaših dokaza dokažete na prikladan način. Ukoliko je to dokument koji će da bude predat kroz nekog budućeg svedoka Tužilaštva, prilikom svedočenja tog svedoka vi možete u unakrsnom ispitivanju da pokažete taj dokument i da tražite od svedoka potvrdi autentičnost i da ga identifikuje i u tom slučaju to više neće da bude samo dokument koji je obeležen radi identifikacije, već će da postane dokazni predmet. Da li je ovo dovoljno šta sam rekao u pogledu stava Pretresnog veća?

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, više nego dovoljno. Vrlo sam vam zahvalan na ovim instrukcijama. Da ne bismo gubili vreme u međusobnim replikama Tužilaštvo i Odbrana, zato sam i tražio ovu vašu instrukciju. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Ja vam samo iznosim relevantno pravo o prihvatljivosti u unakrsnom ispitivanju. Barem koliko ja shvatam generalno pravo, a ja to kažem vama i svim drugim advokatima koji to mogu da uzmu kao osnovu za vaš pristup prilikom postavljanja pitanja i upotrebe dokumenata u unakrsnom ispitivanju. Naravno, ako budete imali bilo kakvih konkretnih problema, vi ih Pretresnom veću uvek možete da iznesete, ali ja dakle ovo mogu da smatram indikacijom našeg generalnog stava. Hvala vam.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT BOROVIĆ

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Evo počecu odmah sa prvim pitanjem koje se nastavlja na pitanje koje je uvaženi kolega Vasić već postavio svedoku. Prvo pitanje je bilo da li je doktor Rade Popović, kao direktor bolnice, podneo otkaz, kao što je izjavila svedokinja, ili je smenjen. Moje pitanje glasi, da li svedokinja poznaje Kolesar Binazije?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Poznajem.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je ona bila zaposlena u bolnici za vreme ovih ratnih operacija u Vukovaru?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT BOROVIĆ: Kolesar Binazija, po svojoj izjavi koju je dala ovom Tužilaštvu, što uvaženi kolega može potvrditi, 20. juna 1995. godine na strani 2, stav 2 upravo kaže: "Da je šef Opće bolnice u Vukovaru prije doktor Vesne Bosanac bio doktor Rade Popović koji je smenjen 1991. godine". S druge strane, predlažem da se sledeća dokumenta uvedu u dokaz i molim sudskog službenika da podeli Pretresnom veću i svedokinji dokaz iz tabulatora broj 1.

SUDIJA PARKER: Dokumenti mogu sada da se podele u svrhu ispitivanja, a kasnije ćemo da vidimo da li će oni da postanu dokazni predmeti.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, mi imamo prigovor na ovakav način rada. Ako je to dokument na koji se poziva moj uvaženi kolega, koji nosi datum 18. juni, adekvatna procedura po mom stavu bi bila da doktorka pogleda ovaj dokument, da se ustanovi da li je ona taj dokument videla ranije, da li ima nekih saznanja o tom dokumentu ili da ga je možda ona sastavila. Ako ona o tom dokumentu ne zna ništa, onda ja tvrdim da njoj ne bi trebalo da se postavlja pitanje u vezi s tim dokumentom. Dokument možda može da se uvede kao dokazni predmet za vreme izvođenja dokaza Odbrane. Ali, po mojoj tvrdnji, ako svedoci kažu da ne znaju za taj dokument ili na šta se on odnosi, takav dokument ne bi trebalo da bude prihvatljiv.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, mislim da smo se mi dobro dogovorili. Vi ste zapravo pogrešno shvatili smisao onoga šta sam ja rekao. Ja sam rekao da dokument može da se podeli da ga svi dobiju, pa će onda gospodin Borović da iznese dokument pred svedokinju. A rekao sam da ćemo kasnije da odlučimo da li taj dokument da bude usvojen u spis, a to ćemo da ustanovimo delimično na osnovu reakcije svedokinje na ovaj dokument i na ono šta ona o njemu zna. Je li to jasno gospodine Boroviću?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Savršeno jasno časni Sude i očekivao sam da upravo nakon postavljenih mojih pitanja reaguje tužilac. On je to prerano uradio, jer se ja upravo sada spremam da kada je podeljen dokument svedokinji da je upitam za

dokument i za izjavu koju sam joj takođe pročitao, Kolesar Binazije. Dakle, prvo pitanje: da li je to tačno ovo što govori Kolesar Binazija da je doktor Popović smenjen?

TUŽILAC MOORE: Uz dužno poštovanje, ja stavljam prigovor. Izjava gospođe Kolesar to ne govori. Kaže se "zamenjen", a ne "smenjen".

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, ako dozvolite, pre nego što reagujete, upravo piše u izjavi koju imamo u prevodu "da je šef Opće bolnice u Vukovaru prije doktor Vesne Bosanac bio doktor Rade Popović koji je smenjen 1991. godine". To je izraz koji je suprotan izrazu "davanje otkaza".

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, mi smo vezani dokumentima. Pitanje koje ste vi postavili nije uopšte povezano sa dokumentom. Jednostavno se od doktorke traži da kaže da li je doktor Popović bio 1991. godine smenjen. A vi još niste dobili odgovor na to pitanje. Kada dobijete odgovor na to pitanje na osnovu znanja svedokinje, onda možete da kažete ako imate dokument koji je s tim u suprotnosti, onda možda možete da pokažete svedokinji taj dokument i da postavite pitanje svedokinji da li ona taj dokument prepoznaje, da li se slaže s onim šta u dokumentu piše, ako u dokumentu piše nešto drugo od onoga šta vi svedokinji iznosite. Da li vam je ovo od pomoći?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Časni Sude, sve šta vi naravno intervenišete jeste od pomoći. Ali ja sam pažljivo pratio pitanja koja je kolega Vasić postavljao i tamo je svedokinja na isto pitanje bila decidirana da je dobrovoljno dao otkaz doktor Popović. Zato ja sada postavljam na ovaj način i predočavam izjavu svedokinje koja kaže, ne da je dao otkaz, već da je smenjen i predočavam ovaj papir o kome će svedokinja tek da se izjasni. Dakle, evo postaviću ponovo pitanje doktorki Bosanac. Da li je ...

SUDIJA PARKER: I ne samo da ćete da ponovite pitanje. Vi hoćete da svedokinja ispita ovaj dokument i vi želite da vidite da li ona hoće da se predomisli, je l' tako?

ADVOKAT BOROVIĆ: Pa naravno da se... Tako je.

SUDIJA PARKER: Dobro. A je li ovaj dokument prvi iz kompleta koji ste nam stavili na raspolaganje, pismo od 1. decembra 1991. godine ili se radi o nekom drugom dokumentu?

ADVOKAT BOROVIĆ: Ja sam priložio dokument od 18. srpnja 1991, godine, kao što piše. To je zahtev za razrešenje dužnosti od Ministarstva pravde, tabulator 1, kao što sam rekao.

SUDIJA PARKER: Hvala. Ja sam zapravo pošao pogrešnim putem zbog nečega šta piše u gornjem desnom uglu, u rukopisu. Dakle, radi se o dokumentu od 18. juna 1991.

godine. Pretpostavljam da doktorica Bosanac ima jedan primerak tog dokumenta pred sobom. Da li vi doktoriko prepoznajete ovaj dokument uopšte?

SVEDOKINJA BOSANAC: Prepoznajem.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, da li možete doktorici Bosanac da skrenete pažnju na konkretni pasus koji vas brine, odnosno o kojem želite da razgovarate?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pa evo, počecu od samog podnaslova koji se zove "Predmet" u kome piše: "Zahtev za razrešenje dužnosti ravnatelja doktora Rada Popovića". Pitanje glasi: da li je ovaj zahtev Ministarstvo zdravlja iniciralo na osnovu predloga doktora da podnese ostavku ili je to neki drugi razlog?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Da odgovorim na prvo pitanje u vezi Binazije Kolesar ili sad na ovo pitanje?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Po odobrenju Suda možete na prvo pitanje.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja i dalje izjavljujem da je doktor Rade Popović sam dao dragovoljno ostavku na funkciju direktora Medicinskog centra Vukovar, jer sam ja bila prisutna na toj sjednici Radničkog savjeta kada je on to učinio. Binazija Kolesar u to vrijeme nije zaposlena bila u upravi bolnice i to što je ona izjavila je možda nešto što je ona čula.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Molio bih svedokinju da odgovori na drugo pitanje.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne znam da li je ovaj dopis koji je poslan iz Ministarstva zdravstva od 18. srpnja 1991. godine predsjedniku Radničkog savjeta usljedio nakon zahtjeva za razrješenje, odnosno da li je doktor Popović sam podnio zahtjev ili na nešto drugo. To ne znam. Ja sam tek kad sam postala direktor Medicinskog centra, odnosno vršioc dužnosti ravnatelj, kasnije tek vidjela ovaj papir. Ukoliko je to relevantno za ovaj Sud, ja predlažem da pozovete doktora Radeta Popovića da svjedoči o tome, obzirom da on i dan-danas radi u vukovarskoj bolnici. Ispravljam predstavnika Obrane, on tad nije dao otkaz, nego ostavku na dužnost direktora Medicinskog centra, a i dalje je nastavio raditi u Medicinskom centru kao šef odjela za neuropsihijatriju.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dakle, svedokinja Kolesar Binazija koja je bila decidirana u svojoj izjavi kada je izjavila da je smenjen, a ne da je dao otkaz, ne stoji po vama?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam bila nazočna na toj sjednici kada je on dao ostavku.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Kako glasi vaš odgovor na moje pitanje?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Kažem da sam bila nazočna na toj sjednici gdje je sam dao ostavku.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je bilo da li Kolesar Binazija govori istinu povodom ove činjenice ili vi?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja znam da ja govorim istinu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Na pitanje uvaženog kolege Vasića da li su minirane radnje Srba pre ovih događanja, čuli smo odgovor svedokinje da zna jedan slučaj kada su sami sebi minirali radnje Srbi da bi navodno naplatili osiguranje. Moje pitanje povodom ovoga za svedokinju glasi: da li zna svedokinja ko je Davor Mrkobašić?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Znam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je tu osobu ranije spominjala u svojim izjavama, zatim pred raznim sudskim i vojnim organima?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je svedokinja u Sremskoj Mitrovici dala svojeručnu izjavu o kojoj je danas govorio i tužilac? Da li je davala više izjava ili samo ovu izjavu koju je predočio u svom pledoajeu tužilac?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam za vreme svog zatočeništva u Sremskoj Mitrovici i u Beogradu, dala pismenu izjavu o različitim situacijama od prije rata i za vrijeme rata u Vukovaru.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Moje pitanje konkretno glasi: izjava koja je danas pominjana od strane Tužilaštva, za vreme njenog boravka u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, koju je ona potvrdila da je dala i da je svojeručno pisala, da nije sreća što se tamo provela i što se našla u zatvoru, kao što smo čuli, ali je izjavila da je izjava njena. Ja bih sada pročitao jedan deo te izjave koja ima i svoj podnaslov, a pokazaćemo je ako je potrebno i mislim da će Tužilaštvo potvrditi da se upravo radi o ovoj izjavi, jer se danas na nju i pozivalo. Dakle, ima jedan nadnaslov koji glasi ...

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, da li biste molim vas pokazali kopiju toga dokumenta svedokinji, a pretpostavljam da će svedokinja bolje od bilo koga drugoga da zna da li je to izjava koju je ona dala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Ako može. Hvala.

SUDIJA PARKER: Svakako.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Prvo pitanje glasi: da li je to izjava koju je pisala svojeručno svedokinja?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja potvrđujem da je ovo izjava koju sam ja pisala u zatvoru u Sremskoj Mitrovici ...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Sledeće pitanje ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja bih molila ubuduće gospodine branitelju da dopustite da završim rečenicu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Samo izvolite.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Želim reći da potvrđujem da je ovo, koliko vidimo, moj rukopis i dio izjave koju sam ja pisala u zatvoru u Sremskoj Mitrovici, ali želim naglasiti ovome Sudu da sam ja tu izjavu pisala u zatvoru pod pritiskom, navođena tačno šta i kako moram pisati.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pošto ja kao branilac nisam predložio da se ovo uvede kao dokaz, već obično predočavanje izjave koju svojeručno potvrđuje da je potpisala i napisala svedokinja, ja bih molio da upravo ovaj deo pročita koji sam predočio, to jeste ispod nadnaslova: "Paljenje i miniranje kafića čiji su vlasnici bili Srbi". Ocenu kasnije da li će to biti uvedeno kao dokaz i koja je to dokazna vrednost, Sud će imati priliku da utvrđuje na drugi način. Dakle, ja molim svedokinju da pročita ovaj deo?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Čitam početak ove stranice?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Bez... Tražio sam... Ja se izvinjavam časni Sude, tražio sam da počne da čita ovaj deo ispod: "Paljenje i miniranje kafića". Taj nas deo sad interesuje. Inače ova izjava je napisana na nekoliko desetina strana i zato nisam u ovom trenutku ni predlagao uvođenje ovoga kao dokaz.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja ponavljam ponovo da sam pisala ovu izjavu pod pritiskom u zatvoru, ciljano i navođeno da trabam pisati da li sam vidjela ili čula da je bilo paljenja srpskih kuća i lokala u Vukovaru. Također naslov, naslov je bio zadan od ispitivača koji glasi, sad ga čitam: "Paljenje i miniranje kafića čiji su vlasnici bili Srbi".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ja molim svedokinju da nastavi tekst koji je važio do ovog nadnaslova?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Možete li samo pomjeriti?

SUDIJA PARKER: Da li je ovo dokument čiji smo primerak dobili u ovom kompletu dokumenata, gospodine Boroviću?

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, ne, pošto ja taj dokument neću danas nameravati da uvodim kao dokaz.

SUDIJA PARKER: Ako vi želite da mi ispitamo i ocenjujemo šta je u njemu napisano bilo bi primereno da u buduće napravite dovoljan broj kopija za Pretresno veće ukoliko neki dokument koji je tako na papiru predočavate svedoku. Gospodine Moore, pretpostavljam da vi imate jednu kopiju ovog dokumenta.

TUŽILAC MOORE: Ja imam prevod na engleski, ali ne znam na koji se deo teksta moj kolega poziva. Ja pretpostavljam da bi to moglo biti u engleskoj verziji deo koji je označen brojevima 1224, ali čini mi se da će se ovaj problem opet da se nastavi i pojavi.

SUDIJA PARKER: Nastavite, gospodine Boroviću.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Samo bih zamolio svedokinju da pročita ...

SUDIJA PARKER: Izvinite, gospodine Boroviću, vidim iza vaših leđa advokata Lukića koji nastoji da dobije reč. Izvolite.

ADVOKAT LUKIĆ: Želim u ovoj situaciji da pomognem i Pretresnom veću i učesnicima u sudnici. Moj tim Odbrane je spremio u elektronskoj verziji da uvede ovaj dokument prilikom našeg unakrsnog ispitivanja i ja mislim da je ono spremno, pa bi nam možda... iako nisam došao na red, ako hoće da se koristi u ovoj fazi ceo dokument... To je dokument koji ima oko 160, ja mislim, stranica njene izjave i prevoda na engleski. Inače dokument koji nam je Tužilaštvo dalo i naš tim je to spremio u elektronskoj verziji, pa možda možemo preko registra da učinimo da nam to već sad bude dostupno prilikom ispitivanja kolege Borovića.

SUDIJA PARKER: Hvala vam najlepše gospodine Lukiću. Ja mislim da će ovo da pomogne gospodinu Boroviću i nama, tako da i mi možemo da pratimo ono šta se predočava. Nadamo se da će taj dokument da se pojavi za nekoliko trenutaka.

ADVOKAT BOROVIĆ: Inače, časni Sude, mi smo podelili, timovi Odbrane, način i trenutak kad će neko predlagati nešto da se uvede kao dokaz, pa sam u interesu Odbrane okrivljenog Šljivančanina upravo hteo da oni to sami kažu. Hvala. Inače da bi službenik lakše pronašao, brojevi su 3D 00-0001, BHS i 3D 00-0126, engleska verzija.

SUDIJA PARKER: Hvala vam na strpljenju, gospodine Boroviću. Savladali smo neke tehničke probleme. Sada možete da nastavite. Izvolite. Ali ono na šta moramo da pazimo je sledeće. Tamo gde je u verziji na engleskom jeziku, naime trebamo da pronađemo onaj odlomak na koji se pozivate. Možete li da nam kažete gde je to.

ADVOKAT BOROVIĆ: Rekao sam da se nalazi na sredini teksta veliki nadnaslov koji počinje: ""Paljenje i miniranje kafića". Inače je strana 107 na BHS-u.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Moore, možete li vi to da pronađete u engleskom tekstu?

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ako pogledate tekst koji je na papiru ...

SUDIJA PARKER: Nemamo ga.

TUŽILAC MOORE: Ja ga imam pod brojem ERN, ja imam tu kopiju, a broj je Y00 41224. To je naime broj koji ja imam, a tekst za koji mislim da se na to odnosi je kako je kafić čiji su vlasnici Srbi spaljen i dignut u vazduh. Dakle, broj bi bio Y00 41224. Mislim da bi to mogao da bude taj deo, ali ja, nažalost, ne govorim BHS.

SUDIJA PARKER: Pogledaćemo šta piše na stranama 54 i 55, pa ćemo da vidimo, samo se bojim da ćemo morati dugo da brojimo.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, evo ja ću da pomognem. Strana je 55, engleska verzija, broj 3D 00-0180. Tekst se nalazi u sredini stranice.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Boroviću.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala i vama časni Sude. Interes pravde mi nalaže da ne gubim strpljenje i da sam uporan. Hvala vam. Dakle, zamolio bih svedokinju da pročita ovaj tekst koji već treći put pominjem.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja bih vas molila časni Sude da mi neko iz Tajništva suda na mom mom monitoru isto prikaže to što vi gledate, jer na mom monitoru je prva stranica spomenute izjave, da mogu kontrolirati da li vi pratite ono što ja čitam. Ili želite da odgovorim bez obzira na to.

SUDIJA PARKER: Koja je bila stranica na BHS-u, gospodine Boroviću?

ADVOKAT BOROVIĆ: 107 i tu smo stranicu dali svedokinji.

SVEDOKINJA BOSANAC: Ja pred sobom imam stranicu 9, ali ja sam... 109, ja sam zamolila da dobijem na monitoru engleski prijevod ove stranice za koju se očekuje da pročitam, da mogu vidjeti da li se točno radi o toj stranici.

SUDIJA PARKER: Možete li da pročitate naslov kako je kafić Srbima spaljen i dignut u vazduh na stranici koja je kod vas, odnosno ...

SVEDOKINJA BOSANAC: Da, vidim to.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, mogu li da pomognem. Evo ja ću opet dati ... Imam još jedan primerak BHS verzije i upravo ima samo jedan nadnaslov. To vi imate

na ekranima. Svedokinju... Molim da joj se preda ponovo. Možda nema taj prevod i da konačno pročitamo ono šta ...

SVEDOKINJA BOSANAC: Imam sada. Hvala ljepo.

ADVOKAT BOROVIĆ: Molim.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Vi od svedokinje tražite da ona to pročita u sebi pre nego što postavite pitanje ili hoćete da glasno pročita?

ADVOKAT BOROVIĆ: Ja bih zamolio, časni Sude, da pročita glasno, zato što smo čuli glasan odgovor da ne poznaje, na pitanje Odbrane, Davora Markobašića. Iz ovog teksta ćete videti šta je od ovog tačno, uostalom, radi se o svojeručnom rukopisu, da ne bismo reskirali ...

SUDIJA PARKER: Molim vas pročitajte taj paragraf, doktorke Bosanac.

SVEDOKINJA BOSANAC: Naravno, samo prije toga želim reći da ja nisam odgovorila na pitanje Odbrane da ne poznajem Davora Mrkobašića. Ja sam rekla da ga poznajem. Ali na vaše pitanje da li sam ja negdje u nekim izješćima njega spominjala, ja sam rekla da nisam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala doktorke ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: To je razlika.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala gospođi Bosanac. Molio bih da konačno pročita tekst.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: "Mene je, kao i mnoge građane, neugodno iznenadilo kad smo saznali da svaki četvrti do peti dan leti neki srpski restoran u zrak i trafika "Borbe" u Vukovaru i Borovu Naselju. Kasnije se pričalo da to čine bivši kriminalci, kao Davor Markobašić i slični koji su u to vrijeme u gardi Merčep Tomislava i Pliša Marina. Sjećam se da je prvo odletjela u zrak čevabdžinica "Sarajka", vlasnika Đorđa Pejčića kod pijace. To me naročito pogodilo, jer je to bio prvi teroristički ispad, a vlasnika sam lično poznavala i često tamo s mojim sinovima navraćala. Poslje toga je otišla u zrak "Buda Borba" na pijaci", u zagradi "trafika", zatvorena trafika. Zatim je otišla u zrak kafana "Brdo" kod drvene pijace". Pročitala sam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala svedokinji. Da li i dalje tvrdi da u svojim izjavama nikada ranije nije pominjala Davora Mrkobašića?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam časni Sude zaista ovo ovdje pisala u zatvoru prije 14 godina. Ja sam potpuno zaboravila da sam to pominjala, jer se radilo o tome da se pričalo, da sam čula. Ja to nisam osobno vidjela, niti sam znala da je to tako.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Čuli smo da svedokinja zna ko je Merčep Tomislav. Moje pitanje glasi: da li je u junu mesecu 1991. godine Merčep Tomislav ograničavao kretanje građana u Vukovaru i da li je imao neke svoje propusnice koje je lično potpisivao?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam čula da je imao propusnice koje je potpisivao on, odnosno Štab sekretarijata narodne obrane.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Čuli smo da je zbog zauzetosti i rada u bolnici, danas na pitanje uvaženog kolege Vasića svedokinja odgovorila, a moje pitanje, nastavljajući se na to, glasi: zašto sve one apele pomoći u vidu faksova nije slala u Vinkovce ili u Stožer narodne odbrane, preko pomoćnih radnika i osoblja koje je postojalo u bolnici, preko vozača ili pak vojnih policajaca koji su obezbeđivali bolnicu, nego je lično, svakodnevno napuštala u oktobru i novembru bolnicu da bi samo predala faks?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam osobno ove faksove pisala. Mislila sam da su važni i htjela sam ih osobno poslati. Svi su imali svoje zadatke u bolnici i bili su tim okupirani. Svaki izlazak iz bolnice bio je jako rizičan i samo si imao sreće ili te je Bog čuvao da ne pogineš. Ja taj rizik za ove faksove nisam nikom htjela dati, nego sam ja osobno htjela slati i slala sam ih.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Sledeće pitanje glasi: da li je imala direktnu telefonsku liniju sa policijom, Štabom odbrane u Vukovaru ili pak sa Štabom odbrane u Vinkovcima?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Imala sam direktnu telefonsku liniju.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Sledeće pitanje: da li su u određenom trenutku srpski pacijenti prestali dolaziti u bolnicu? Ako jesu ...

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Šta znači srpski pacijenti?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pacijenti srpske nacionalnosti.

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Dolazili su stalno svih nacionalnosti i hrvatske i srpske i rusinske.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li to znači da je odgovor, srpski pacijenti nisu prestali da dolaze u bolnicu je negativan?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nisu dolazili u bolnicu samo oni pacijenti van granica blokade. Ja sam to već ranije rekla. Unutar grada, Borova Naselja svih nacionalnosti pacijenti su dolazili stalno u bolnicu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ja ću sada svedokinji predočiti izjavu Kolesar Binazije, koju naravno, ima Tužilaštvo, koje je nesporno dala Tužilaštvu 19. i 20. juna 1995. godine, strana 3, stav 1, koja glasi: "Nakon ubojstva hrvatskih policajaca u Borovu u svibnju 1991. godine, doktori i medicinske sestre srpske nacionalnosti počeli

su napuštati svoje poslove u bolnici, tvrdeći da se boje povratka ustaša koji će ih poklati. Mnogi pacijenti srpske nacionalnosti su takođe prestali dolaziti, tako da je općenito bilo manje pacijenata". I još jedna rečenica: "Od sukoba u Borovu Selu, pa nadalje, bolnica se takođe brinula i o ranjenim hrvatskim policajcima, ali njih su unutar bolnice čuvali naoružani policajci. Tada su srpski pacijenti, civili, prestali dolaziti, jer ih je brinulo prisustvo hrvatskih policajaca u bolnici". Pitanje uvaženom svedoku: da li je tačno ovo šta govori Kolesar Binazija ili nije?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Prema mojim spoznajama, cijelo vrijeme su dolazili pacijenti svih nacionalnosti u bolnicu. A što se tiče ovog odlaska srpskog medicinskog osoblja, ja bih dodala, neki doktori i medicinske sestre više nisu dolazili na posao, a ove druge činjenice, ne možete pitati da li je to tačno. Po mojim spoznajama nije tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Pomenuli smo danas Mila Dedakovića, zvanog Jastrebo. Pitanje glasi: gde se nalazio njegov štab u Vukovaru, da li zna svedokinja?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Znam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Gde?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Nalazio se u dvorištu zgrade koja je bila Sekretarijat za narodnu obranu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li se radi o vojnom objektu?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Vojni objekat za mene je vojna kasarna. Ovo je jedna obična zgrada, neobilježena, koja je kao, vjerovatno, u svim gradovima taj Sekretarijat za narodnu obranu. A taj Štab je se nalazio ispod zemlje.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Te zgrade?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: Molim?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Štab?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: U dvorištu te zgrade.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Hrvatska policija gde je imala svoje sedište u tom trenutku?

SVEDOKINJA BOSANAC – ODGOVOR: U tom trenutku... U zgradi policije. Zgrada policije je bila u blizini zgrade Suda.

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, bojim se da je vreme isteklo. Moramo da zaključimo sednicu i nastavićemo sutra u 9.00. Molimo i vas doktorko da se sutra vratite u to vreme. Hvala.

